

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΟ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ

Εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση 238.000 ευρώ για πάρκο στο «Στεφάνι»

Μία σημαντική απόφαση λήφθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης του Προγράμματος «Τρίτης», του Υπουργείου Εσωτερικών, για έργα που θα γίνουν στο πλαίσιο του εορτασμού 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821. Ανήμερα δύο ιστορικών επετείων για τα Αγραφα, (10/5/1525 Συνθήκη Ταμασίου και 10/5/1821 έναρξη επανάστασης από τον οπλαρχηγό Κ. Βελή), εγκρίθηκε (10/5/2021) η πρόταση του δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα για δημιουργία Υπαίθριου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης «Χωροχρόνου άγραφον». Πρόκειται για θεματικό πάρκο ιστορικής μνήμης, το οποίο θα δημιουργηθεί στην ιστορική τοποθεσία «Στεφάνι» Βουνεσίου, εκεί όπου ο Γ. Καραϊσκάκης είχε το καραούλι και κατόπτευε τις κινήσεις των Τούρκων.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα είναι από τους πρώτους που εντάσσονται στο πρόγραμμα

«Ελλάδα 2021» και με την ιστορική αυτή απόφαση, ένα τολμηρό έργο μπαίνει σε τροχιά υλοποίησης. Σύμφωνα με το σχεδιασμό σε πρώτη φάση θα διαμορφωθεί έκταση ενενήντα (90) στρεμμάτων σε πάρκο. Ακολούθως θα γίνει σταδιακή εγκατάσταση εικαστικών έργων από επώνυμους καλλιτέχνες Σύγχρονης Τέχνης, με έργα τα οποία θα παραπέμπουν στην έννοια της Ελευθερίας.

Εικαστικός σύμβουλος του Δήμου και εγγύηση στο δύσκολο αυτό εγχείρημα, είναι ο γνωστός ακαδημαϊκός και διεθνούς αναγνώρισης γλύπτης κ. Θόδωρος Παπαγιάννης, ο οποίος εργάζεται εθελοντικά για την ανάπτυξή του.

Το πρώτο έχει ήδη εξασφαλιστεί με παραχώρηση από το «ίδρυμα Γιώργος Ζογγολόπουλος», το τελευταίο έργο του γνωστού γλύπτη «Ειράνα» (Ειρήνη), το οποίο θα είναι το πρώτο έργο στο Υπαίθριο Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Η πρώτη συμβολική εγκατάσταση έγινε την Κυριακή 9/5/2021, με την ύψωση της προεπαναστατικής σημαίας των Αγράφων.

Προηγήθηκε δοξολογία και αγιασμός της σημαίας, εκδήλωση τιμής για τους Εθνικούς Αγώνες, ενώ μετά σχηματίστηκε πομπή, η οποία κατέληξε στο ψηλότερο σημείο όπου υψώθηκε στη θέση όπου ήταν το καραούλι του Καραϊσκάκη. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι στην περιοχή υπάρχουν εμβληματικά βράχια, τα οποία εκτός από μνημεία της Φύσης, αποτελούν τα ίδια έργα Τέχνης, καθώς από συγκεκριμένα σημεία αποκαλύπτεται έντονος ανθρωπομορφισμός.

Με την ολοκλήρωσή του δημιουργείται ένα μοναδικό σημείο αναφοράς, το οποίο εντάσσει τη χώρα μας στο διεθνή χάρτη με τα Υπαίθρια Μουσεία Σύγχρονης Τέχνης. Στόχος της δημοτικής αρχής είναι να δημιουργήσει ένα νέο δυναμικό σημείο στη λίμνη Πλαστήρα, κατ' εξοχήν εικαστικού, εκπαιδευτικού, ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Πέραν της συνεισφοράς στην τόνωση της ιστορικής συνείδησης και της Αυτογνωσίας, η δημιουργία ενός ισχυρού και αυτοτελούς πόλου έλξης επισκεπτών, ενισχύει την επωνυμία της περιοχής, δημιουργεί προστιθέμενη αξία στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης Πλαστήρα και την αναβαθμίζει ως τουριστικό προορισμό.

Για την ιστορία αξίζει να αναφερθεί ότι η αρχική μελέτη συντάχθηκε το 1999 από τον διεθνή Έλληνα καλλιτέχνη Παντελή Σαμπαλιώτη και τον Παναγιώτη Νάνο. Το 2006 η νεοσύστατη Εταιρία Σύγχρονης Πολιτιστικής Ανάπτυξης ΜΚΟ, στην οποία συμμετείχε ο Σαμπαλιώτης, κατέθεσε νέα πρόταση στο Δήμο Πλαστήρα για ανάληψη της εικαστικής ανάπτυξης από την ίδια, χωρίς ιδιαίτερο κόστος για το Δήμο.

Ο Σαμπαλιώτης τότε ήταν συνεργάτης της Εθνικής Πινακοθήκης του Βερολίνου και καλλιτεχνικός διευθυντής της Δημοτικής Πινακοθήκης του Wedding Βερολίνου, μέχρι το θάνατό του, το 2011. Ο σπουδαίος Έλληνας καλλιτέχνης μάλιστα είχε δημιουργήσει ομάδα με Γερμανούς και άλλους γλύπτες για να υποστηρίξει εικαστικά την ανάπτυξη του Υπαίθριου Μουσείου, μέσα από ένα διεθνές συμπόσιο γλυπτικής στο χώρο, ωστόσο εκείνη η πρόταση δεν υιοθετήθηκε ποτέ.

ΑΝΤΙΠΤΕΡΑΡΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΛΤΑΔΩΡΟΣ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ MIRAGE F1 ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΗΡΩΑ

Στις 8 Αυγούστου αναμένεται να γίνουν τα αποκαλυπτήρια του Mirage F1 και του μνημείου που έχει κατασκευάσει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, σε συνεργασία με το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, για να τιμηθεί η μνήμη του ήρωα Γεωργίου Μπαλταδώρου, που έπεσε για την υπεράσπιση της Πατρίδας το 2018 συγκλονίζοντας τόσο τη γενέθλια γη όσο και το πανελλήνιο.

Το χρέος προς τον σύγχρονο ήρωα Γιώργο Μπαλταδώρο, που έπεσε για την υπεράσπιση της Πατρίδας, εκπληρώνει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα. Μετά την επιτυχή τοποθέτηση του Mirage F1, ανεγέρθηκε και το μνημείο με τη μορφή του ιπτάμενου σημαγού, ο οποίος έπεσε με το αεροσκάφος του, πριν τρία χρόνια σε διατεταγμένη αποστολή. Το μνημείο φιλοτεχνήθηκε από τον γλύπτη Γιάννη Μπάρδη.

Η γενέθλια γη, αποδίδει συμβολικά τον σφειλόμενο σεβασμό στον ήρωα. Συναισθάνεται τον άφατο πόνο της οικογένειάς του και συμμετέχει στο κήδος. Η απώλεια του Γιώργου συγκλόνησε όλους τους Έλληνες, διότι χάθηκε ένας αετός που αγρυπνούσε επάνω από το Αιγαίο, υπερασπιζόμενος τα ιδανικά της Πατρίδας και την εθνική μας ακεραιότητα.

Mirage και μνημείο τοποθετήθηκαν με δαπάνη του Δήμου Πλαστήρα στην πλατεία Γεωργίου Μπαλταδώρου, όπως έχει πρόσφατα ονομαστεί ο χώρος με απόφαση του

Δημοτικού Συμβουλίου Λίμνης Πλαστήρα. Επίσης, το ΔΣ σε πρόσφατη συνεδρίαση αποφάσισε ομόφωνα την έκδοση βιβλίου στη μνήμη του, με αφορμή τα τρία χρόνια από το θάνατό του, καθώς και την αφιέρωση χώρου στο Μουσείο Πλαστήρα, για να φιλοξενηθούν προσωπικά και άλλα αντικείμενα του ήρωα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΟΥΝΕΣΙΩΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΚΥΒΕΡΝΟΕΓΚΛΗΜΑ

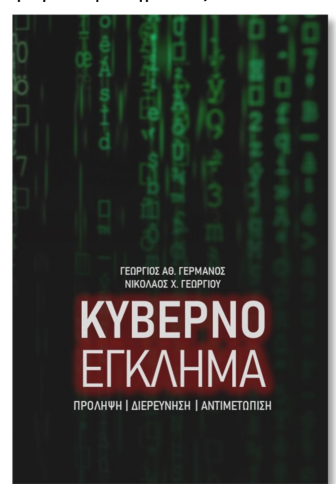
Νέο επιστημονικό σύγγραμμα για την πρόληψη, διερεύνηση και αντιμετώπιση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο από το συγγραφέα μας Γεώργιο Αθ. Γέρμανο

Το κυβερνοέγκλημα ή έγκλημα στον κυβερνοχώρο αποτελεί σήμερα μια από τις ανερχόμενες και σοβαρότερες απειλές παγκοσμίως, καθώς το Διαδίκτυο και οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών έχουν διεισδύσει σε πληθώρα τομέων της καθημερινότητάς μας.

Για την πρόληψη, διερεύνηση και δίωξη ενός κυβερνοεγκλήματος απασχολούνται εκπρόσωποι των Αρχών Επιβολής του Νόμου, εισαγγελικοί και δικαστικοί λειτουργοί, νομικοί, υπεύθυνοι / διαχειριστές ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών καθώς και άλλοι εμπειρογνώμονες.

Το «Κυβερνοέγκλημα» απευθύνεται σε αυτό το ευρύ κοινό επαγγελματιών και εμπειρογνώμωνων και περιέχει συγκεντρωμένες θεμελιώδεις γνώσεις που είναι αναγκαίες για τη γεφύρωση του χάσματος που υφίσταται μεταξύ των κόσμων της νομικής και της πληροφορικής γύρω από θέματα εγκλημά-

των στον κυβερνοχώρο. Ταυτόχρονα επιχειρείται η διαμόρφωση συναντίληψης μεταξύ των επαγγελματιών και εμπειρογνώμωνων για θέματα πρόληψης, διερεύνησης και αντιμετώπισης του κυβερνοεγκλήματος.

Στις 414 σελίδες του βιβλίου αναλύονται, με τρόπο εύληπτο, ζητήματα που σχετίζονται με την εν γένει λειτουργία του Διαδικτύου και

των ΤΠΕ, τα «γνήσια» και «μη γνήσια» κυβερνοεγκλήματα, τις διαδικασίες διερεύνησης ενός εγκλήματος, τα ψηφιακά πειστήρια, την ανάλυση πληροφοριών, τους αρμόδιους φορείς σε εθνικό επίπεδο, την ευρωπαϊκή και διεθνή συνεργασία των Αρχών Επιβολής του Νόμου και των εισαγγελικών και δικαστικών Αρχών, καθώς και θέματα πρόληψης, στρατηγικής, εκπαίδευσης και ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων.

Το βιβλίο συνέγραψαν οι Γεώργιος Γέρμανος και ο Νικόλαος Γεωργίου, Αξιωματικός της Ελληνικής Αστυνομίας με πολυετή επαγγελματική εμπειρία σε θέματα πρόληψης και διερεύνησης κυβερνοεγκλημάτων και σημαντικό ακαδημαϊκό υπόβαθρο. Περισσότερες λεπτομέρειες, περιεχόμενα και δείγμα του βιβλίου στο www.thecybercrimebook.gr.

Διαθέσιμο σε όλα τα βιβλιοπωλεία και τηλεφωνικά στο 6942041265 (ειδική τιμή για τους συγγραφέα).

Απρίλης - Μάης - Ιούνιος 2021

Αριθμός Φύλλου 84

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Ιδρυτής: Μάρκος Τσούλας

Την εφημερίδα επιμελείται Συντακτική Επιτροπή
που την απαρτίζουν τα μέλη του
Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών

Κωδικός: 214547

Ηλεκτρονικός Σχεδιασμός: Γεώργιος Γέρμανος

Η Μορφοβουνιώτικη Φωνή δέχεται για δημοσίευση
πρωτότυπα θέματα με περιεχόμενο επιστημονικό,
εγκυκλοπαιδικό, επικαιρότητας, κοινωνικό, ψυχαγω-
γικό. Δεν επιτρέπεται η δημοσίευση ύλης που αναφέ-
ρεται σε προσωπικά θέματα ή περιέχει φράσεις, λέξεις
ή εικόνες που μπορούν να προκαλέσουν δυσμενή σχό-
λια και αντιπαραθέσεις.

Τα δημοσιευμένα κείμενα εκφράζουν απόψεις των
συντακτών και όχι απαραίτητα την εφημερίδα και τον
Σύνδεσμο.

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: morfouni@yahoo.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αγίας Αναστασίας 5,
Περισσός - Νέα Ιωνία, Τ.Κ. 142 32, Αττική
Τηλέφωνο 210 2522596, Fax 210 2518283

Εκτύπωση: Εκτυπωτική Καρδίτσας ΙΚΕ
2441020257 - ektgr@otenet.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Απώλειες

Εφυγαν από κοντά μας οι
Γκιούρη - Μανώλη Μαριάνθη,
Γούλας Θ. Βασιλείος, ετών 75,
Καλαντζής Κ. Νίκος, ετών 86,
Κατοίκος Στ. Θωμάς, Κατσακίω-
ρης Γρηγ. Βασιλείος, Γεωργούλα
- Παλαπέλα Μαίρη, Τσάβαλος
Θωμάς, ετών 99 και ο Λάμπης
Κωνσταντίνος.

Τα ειλικρινή μας συλλυπητή-
ρια στις οικογένειές τους.

Προσφορές

Η Αγγελική και ο Γιώργος
Σακελλαρίου προσφέρουν στην
εφημερίδα μας το ποσό των 100
ευρώ, στη μνήμη του αγαπημέ-
νου τους μπαμπά Δημήτρη Σα-
κελλαρίου.

Διόρθωση

Η Τσιτσιπά Βίκυ είναι κόρη
του μακαρίτη Θωμά Τσιτσιπά.
Το όνομα της γυναίκας του είναι
Αργυρώ (Ρούλα).

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Λόγω της κατάστασης που βιώνου-
με το τελευταίο 1,5 χρόνο έχουν ανα-
σταλεί όλες οι δραστηριότητες του συλ-
λόγου μας. Μαζί με αυτές και η εκλογι-
κή διαδικασία, όπου μας στερεί και την
εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώ-
σεων που αφορά την πληρωμή των
ενοικίων, αλλά και την πληρωμή της
εφημερίδας μας, ευχαριστούμε τον κ.
Μπάμπη Τσούλα για την αβόγκιχη υπο-
μονή που έχει επιδείξει. Με όχημα την
ελπίδα του εμβολιασμού και της ανοσί-
ας ελπίζουμε σύντομα να επιστρέψουμε
στην κανονικότητα και στις πολύ
όμορφες δραστηριότητες του συλλόγου
μας.

Ο σύλλογός μας ακούγοντας την
έκκληση για βοήθεια από τους πληγέ-
ντες από την καταστροφή που επέφερε
ο Ιανός προσπάθησε να βοηθήσει με τις
μικρές του δυνάμεις όσο μπορούσε.
Ευχαριστούμε τα μέλη του συλλόγου
όπου βοήθησαν να μαζευτούν προμή-
θειες.

Βαθιά θλίψη και οδύνη σκόρπισε το
άγγελμα του πρόωρου και ξαφνικού
θανάτου του Κωνσταντίνου Λάμπη στις
27 Μαρτίου. Ο Κώστας μας είχε καταγω-
γή από το χωριό μας, ήταν γιός της
Σταυρούλας Κυριαζή και εγγονός του
μπάρμπα Λιά. Σαν κεραυνός στην τοπι-
κή κοινωνία του Βόλου, όπου ο Κώστας
ήταν ιδιαίτερα γνωστός και αγαπητός
από την επαγγελματική και κοινωνική
του δραστηριότητα. Διετέλεσε μέλος
του ΔΣ του συλλόγου μας και ήταν και
μεγάλος χορηγός αυτού. Θερμά συλλυ-
πητήρια προς την οικογένεια του. Καλό
παράδεισο Κώστα.

«Χωριό μου, χωριουδάκι μου» ακού-
με από τα μέλη του συλλόγου μας, όπου
έχουμε να έρθουμε τώρα πια μήνες στο
τόπο καταγωγής μας. Τα καλύτερα είναι
μπροστά μας.

Ριτζέλια ή Ρετσέλια

της Σπυριδούλας Μορέλλα

Ενα από τα παραδοσιακά
γλυκά του κουταλιού που φτιά-
χνονται στη **Θεσσαλία** είναι το
ρετσέλι ή ριτζέλι, με καταγωγή
από τη Μικρά Ασία. Τα σταφύλια
που έμειναν πέρα από το εμπόριο
ή το κρασί οι νοικοκυρές τα κα-
θαρίζανε από τις σάπιες ή τις
μαραμμένες ρώγες και τα ηλιάζα-
νε στον ήλιο για να γίνουν σταφί-
δες. Το μούστο που περίσσειε
τον βάζανε σε ένα μεγάλο δοχείο
και έριχναν άσπρο χώμα ή στά-

στη τσουκάλια ή στο πιθάρι και
τα σκέπαζε με πετιμέζι. Αυτά
ήταν τα ρετσέλια ή ριτζέλια.

Η κολοκύθα μεθά με μούστο!

Τα υλικά

1 κιλό κολοκύθα

1 κιλό μούστο

λίγο γλυκάνισο ή αμπαρρόριζα
(προαιρετικά)

μισό ποτήρι ασβέστη

Εκτέλεση

Καθαρίζουμε την κολο-
κύθα και την κόβουμε
σε τετράγωνα κομμάτια.
Με ένα πηρούνι τρυπά-
με κάθε κομμάτι στην
μέση. Σε ένα μπολ με
νερό διαλύουμε την
ασβέστη και προσθέ-
τουμε τα κομμάτια κολο-
κύθας. Αφήνουμε την
κολοκύθα μέσα στον
ασβέστη για ένα βράδυ.
Την επόμενη μέρα αφαι-
ρούμε τα κομμάτια από
το ασβεστόνερο και τα
ξεπλύνουμε πολύ καλά
με κρύο νερό.

Σε μια κατσαρόλα προ-
σθέτουμε τα κομμάτια
με νερό και τα βράζουμε
για 5 λεπτά. Στραγγίζου-
με τα κομμάτια κολοκύ-
θας, τα ξεπλύνουμε με κρύο νερό
και τα στραγγίζουμε πολύ καλά.
Βάζουμε σε μια κατσαρόλα τα
κομμάτια κολοκύθας, τον μού-
στο τόσο όσο να σκεπάσει τα
κομμάτια και την αμπαρρόριζα.
Βράζουμε σε χαμηλή φωτιά για 1
ώρα. Αφαιρούμε την κατσαρόλα
από την φωτιά και μόλις κρυώ-
σει γλυκό γεμίζουμε αποστειρω-
μένα βάζα και το διατηρούμε στο
ψυγείο ή στο ντουλάπι μας.

Προτιμήστε μούστο από μαύ-
ρο σταφύλι για μία πιο δεμένη
γεύση, ή μούστο κέρινης ποικιλί-
ας. Μπορείτε να σερβίρετε σκέτο
ή με γιαούρτι!

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΚΑΛΗ ΑΠΟΛΑΥΣΗ

κτη για να κόψει ο μούστος. Το
χώμα ή τη στάχτη τη ρίχνανε για
να παρασύρει όλα τα στερεά και
τα ξινά στον πάτο και έτσι να
γλυκάνει ο μούστος. Αφού καθά-
ριζε (λαγάριζε) τον βάζανε σε ένα
μεγάλο καζάνι και τον βράζανε
μέχρι να γίνει σιρόπι. Κατά τη
διάρκεια του βρασμού τραβού-
σανε τον αφρό με ξύλινη κουτά-
λα ή φύλλα από συκιά. Το σιρόπι
αυτό είναι το πετιμέζι. Ωσπου να
βράσει ο μούστος είχε έτοιμα
κολοκύθια σε φέτες με διαφορε-
τικά κεντίδια (σχέδια), μελιτζά-
νες και κυδώνια μέσα σε ασβε-
στόνερο για να σφίξουν και να
γίνουν τραγανά. Κατόπιν τα ξέ-
πλενε καλά και τα έβαζε μέσα
στο πετιμέζι για να βράσουν και
αυτά. Όταν κρυώνανε τα έβαζε

ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΑΛΕΚΟΥ Κ. ΓΑΛΑΝΟΥΛΗ

Μέσα στα τόσα γενικώς δυσάρεστα, που βιώ-
σαμε κατά τη διάρκεια του έτους 2020, δοκιμάσα-
με κατά το τέλος αυτού και μια πολύ ευχάριστη
έκπληξη, από την ογκώδη και μνημειώδη, 723
σελίδων, μεγάλου σχήματος 20 X 28 έκδοση, του
φίλου και συγχωριανού μας Αλέκου Γαλανούλη,
πανελλήνιου και πέραν αυτού ενδιαφέροντος,
που αφορά τον ηρωικό συντοπίτη μας ΣΤΡΑΤΗΓΟ
ΚΑΙ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑ ΓΕΩΡΓΙΟ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ.

Υπήρξε έργο σοβαρότατης προσπάθειας και
μόχθου πολυετούς, Δεκαετιών ίσως, που έθεσε
στον εαυτό του ο συγγραφέας, ως στόχο αμετάθετο,
να ξεκαθαρίσει και ξεδιαλύνει, κατά το δυνατόν,
πολλά άγνωστα στοιχεία για τους προγόνους του
Καραϊσκάκη, την οικογένειά του και τους απογό-
νους του και προπάντων, να αναδείξει όλη τη δράση
του, από την περιοχή μας στη Νεβρόπολη, στα
Αγραφα, στη Ρούμελη, στο Μεσολόγγι με τους πλέ-
ον των 5.000 νεκρούς κατά την έξοδο, στην Αττική,
Πειραιά και Αθήνα, που τον βρήκε και το τέλος.

Όλη αυτή η δράση, φωτίζεται στα 590 έγγραφα
και επιστολές, δυσανάγνωστες οι περισσότερες και
φθαρμένες, της περιόδου 1818 έως 1878. Το πλεί-
στον αυτού του υλικού, άγνωστο και αδημοσίευτο
έως τώρα, κατόρθωσε ο ερευνητής και άξιος συγ-
γραφέας Αλέξανδρος Γαλανούλης, να το συλλέξει
(ψαρεύοντάς το με επιτυχία) και ταξινομώντας το
χρονολογικά, το εξέδωσε σε καλαίσθητο ογκώδη
τόμο ως εξαιρετος και ταλαντούχος χειριστής του
λόγου, πραγματοποιώντας έναν πραγματικό άθλο!

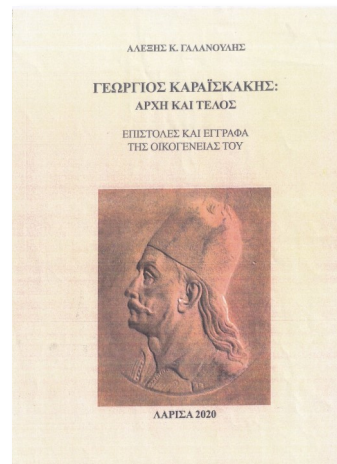
Μαθαίνουμε έτσι ότι ο Γ. Καραϊσκάκης, γεννήθη-
κε στο Μαυρομάτι Καρδίτσας το έτος 1780, από τη
Ζωή, το γένος Ντιμισκή εκ Σκουληκαριάς Αρτας,
νεαράς χήρας του Γιάννη Μαυρομάτη και καλο-
γριάς, που με το Δημ. Καραϊκό συνυρεθείσα πώς,
απέκτησε σε σπηλιά, τον κατοπινό ήρωα του 1821.

Ο Γ. Καραϊσκάκης με σύζυγο τη Γκόλφω Ψαρο-
γιαννοπούλου από το Βάλτο, απέκτησαν τέκνα: Ελέ-
νη, Πηνελόπη και Σπύρο, ο οποίος γεννήθηκε στον
Κάλαμο Λευκάδας, το έτος 1826-1898 και ορφάνεψε
από μάννα και πατέρα πολύ μικρός ενός έτους.

Ο Καραϊσκάκης Σπυρίδων, αυτό το παιδί μόνος
γιός του Γ. Καραϊσκάκη, στρατιωτική καριέρα έκανε
αργότερα και ως Συνταγματάρχης Διοικητής παρέ-
λαβε στο Φανάρι το 1881 από τον Τούρκο Διοικητή,
την Περιφέρεια-Γενείτεια του πατέρα του με την
απελευθέρωση της Θεσσαλίας, αποστρατεύθηκε
Αντιστράτηγος και εξελέγη κατά σειρά Βουλευτής
Βάλτου Ευρυτανίας και Καρδίτσας. Διετέλεσε Πρόε-
δρος Βουλής και κατ' επανάληψιν Υπουργός Στρα-
τιωτικών.

Γιός του Σπύρου και εγγονός του ήρωα της Επα-
νάστασης Γ. Καραϊσκάκη υπήρξε ο νεώτερος Γ. Κα-
ραϊσκάκης 1878-1958, Στρατιωτικός και αυτός μέχρι
Ταγματάρχης, παραιτηθείς εξελέγη Βουλευτής Καρ-
δίτσας κατ' επανάληψιν.

Κλείνει ο συγγραφέας το περίφημο έργο του
αναπληρώνοντας τον Ρουμελιώτη συγγραφέα και
ποιητή Γιάννη Βλαχογιάννη, που εκείνος δεν πρό-
λαβε να τελειώσει την έμμονη προσπάθειά του για
την ανάδειξη στο πραγματικό του μέγεθος του ήρωα
του Γεωργίου Καραϊσκάκη στην Επανάσταση του
1821.

Ακολουθούν δύο ποιητικότητα επιμύθια του
συγγραφέα στη σελ. 643 το Α και στη σελ. 655 το Β,
το οποίο αποτελεί γράμμα απευθυνόμενο μετά δια-
κόσια χρόνια προσωπικά στον ήρωα της Επανάστα-
σης του 1821 Γ. Καραϊσκάκη.

Η ταπεινοφροσύνη του συγγραφέα μπροστά στο
δέος του μεγαλείου των Αγωνιστών του 1821, τα
υπογράφει αντίστοιχα όχι με το όνομά του, αλλά ως:

Ενας απλός και ταπεινός Έλληνας πολίτης το Α
επιμύθιο και το Β επιμύθιο (γράμμα προς το Γεώρ-
γιο Καραϊσκάκη) ως : Ο αδελφός σου Έλληνα πολίτης
του χθές, του σήμερα και του αύριο.

Η καταπληκτική αφιέρωση είναι:

«Στη μνήμη των επώνυμων και ανώνυμων αγω-
νιστών της Επανάστασης.

Στη μνήμη των πέντε και πλέον χιλιάδων φονευ-
θέντων κατά την έξοδο του Μεσολογγίου.

Στη μνήμη των υπέρ Πίστewος και Πατρίδος Αγω-
νισθέντων και Πεσόντων όλων των εποχών, που
δεν περίσσεψε ένα κομμάτι γης, ή δεν ήταν κατορ-
θωτό να ενταφιασθούν, όπως ταίριαζε στον πα-
τριωτισμό τους και στην πίστη τους.

Στη μνήμη της Ζωής Ντιμισκή, Μητέρας του
Ηρωα της Επανάστασης Γεωργίου Καραϊσκάκη.

Σε όλους αυτούς κλίνω ευλαβικά το γόνυ και
καταθέτω τα ενδότερα της καρδιάς και της ψυχής
μου τα αισθήματα με τις ευγενέστερες σκέψεις, που
μπορώ να σκεφθώ και να εκφράσω».

Θερμά συγχαρητήρια αγαπητέ Αλέκο, με ευχές
για υγεία και όρεξη για μακράν συνέχισιν πνευματι-
κής δημιουργίας και, επίσης, τα ίδια θερμά συγχα-
ρητήρια και στην κ. Άννα, άξια συμπαράστατή και
θερμό συνεργάτη και σύντροφο.

Ηλίας Νασιάκος

ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΓΙΑ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Δυναμικά ξεκίνησαν την Κυριακή του Θωμά, (9/5/2021), οι εκδηλώσεις τιμής και μνήμης των αγώνων για την Ελληνική Επανάσταση του 1821 στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, με τη «Γιορτή της Σημαιοσύνης», και τελούν υπό την Αιγίδα της Επιτροπής 2021. Εκ μέρους της Κυβέρνησης παραβρέθηκε ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κ. Τσιάρας, εκ μέρους του εθνικού Κοινοβουλίου ο βουλευτής κ. Γ. Κωτσός, ο Γ.Γ. του υπουργείου Οικονομικών κ. Τριαντόπουλος, οι αντιπεριφερειάρχες κ.κ. Κ. Νούσιος και Ν. Καραγιάννης, αντιδήμαρχοι, εκπρόσωποι υπηρεσιών και φορέων, κ.ά. επίσημοι.

Η εκδήλωση είχε συμβολικό χαρακτήρα και έρχεται «να τιμήσει τους άγωνες επωνύμων και ανωνύμων που έκαναν στάση ζωής το «Ελευθερία ή Θάνατος», για να έχουμε σήμερα εμείς ελεύθερη Πατρίδα, εθνική ταυτότητα και ύπαρξη» ανέφερε χαρακτηριστικά ο δήμαρχος κ. Παναγιώτης Νάνος στον πανηγυρικό της ημέρας.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με δοξολογία και επιμνημόσυνη δέηση για τους πεσόντες των εθνικών αγώνων, στον Ι.Ν. Κοίμησης Θεοτόκου Μορφοβουνίου. Ακολούθησε ομιλία του δημάρχου για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821, χαιρετισμός επισήμων και κατάθεση στεφάνων στο μνημείο των πεσόντων. Επειτα σχηματίστηκε πομπή με επικεφαλής την επαναστατική σημαία των Αγράφων, την οποία είχαν ως σύμβολο οι κλέφτες των Αγράφων από τις πρώτες δεκαετίες του 17ου αιώνα, μέχρι την Επανάσταση του 1821. Η σημαία υψώθηκε στην ιστορική τοποθεσία «Στεφάνι» Μορφοβουνίου, όπου ο Καραϊσκάκης είχε κλονίσει τον Καραούλι, για να παρακολουθεί τις κινήσεις των Οθωμανών. Για την τεκμηρίωση της ιστορικότητας και της μορφής της σημαίας, εργάστηκε η Επιτροπή Ιστορίας, η οποία αποτελείται από γνωστούς επιστήμονες, ερευνητές και συγγραφείς, οι οποίοι κατέθεσαν πολυσέλιδο υπόμνημα στο Δήμο.

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΗΜΑΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΜΕ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Η μεγαλύτερη Ελληνική Σημαία στον κόσμο επιφάνειας 1.500 τετραγωνικά μέτρα υψώθηκε πάνω από τη λίμνη Πλαστήρα, με φόντο τα Θεσσαλικά Αγραφα. Με την κίνηση αυτή αναδεικνύεται το ανυπότακτο πνεύμα των Αγράφων και οι αγώνες για την Ελευθερία. Η επιλογή της μεγαλύτερης Ελληνικής σημαίας, συμβολίζει την καρδιά και την ψυχή του Έλληνα, ο οποίος πάντα θα ξεπερνά τις δυσκολίες και σε πείσμα των καιρών, στέκεται όρθιος και δυνατός. Από τεχνικής πλευράς πρόκειται για εντυπωσιακό γεγονός, το οποίο δημιουργεί νέο «ρεκόρ Γκίνες». Το γεγονός αυτό έκαμε το γύρο του κόσμου και προβλήθηκε από πολλούς τηλεοπτικούς σταθμούς. Χιλιάδες φωτογραφίες αναμεταδόθηκαν σε όλο τον κόσμο με τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Η προβολή της λίμνης Πλαστήρα ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, καθώς μέσα από την εντυπωσιακή σημαία, προβλήθηκε σε όλο τον κόσμο την ομορφιά της λίμνης Πλαστήρα.

Οι εκδηλώσεις της πρώτης μέρας ολοκληρώθηκαν το βράδυ στις 8 μ.μ. στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου Νεοχωρίου, όπου παρουσιάστηκαν παραδοσιακοί χοροί από χορευτικά συγκροτήματα κοινοτήτων της Λίμνης Πλαστήρα. Οι εκδηλώσεις θα διαρκέσουν όλο το έτος και έχουν προγραμματιστεί μουσικές και θεατρικές εκδηλώσεις, εκδόσεις, διημερίδα, κ.α.

Παράλληλα με την τιμή των εθνικών αγώνων, στόχος της δημοτικής αρχής είναι να αποτελέσουν οι εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια, αφετηρία επανεκκίνησης της περιοχής με έργα και υποδομές εξωστρέφειας και καινοτομίας. Η παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού, στοχεύει στην ανανέωση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Καθοριστική απόφαση για το Μέλλον της Λίμνης Πλαστήρα αλλά και την Οικονομία της Καρδίτσας εξασφαλίζεται μέσα από τα δύο Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια, για τις δημοτικές ενότητες Νευρόπολης και Πλαστήρα αντίστοιχα, που εξασφάλισε ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα. Μέσα από την οριοθέτηση και πολεοδόμηση όλων των χωριών και οικισμών, θα αρθούν στρεβλώσεις, φανερά λάθη και παραλείψεις της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ), η οποία εδώ και 25 χρόνια αποτελεί τροχοπέδη Ανάπτυξης.

Ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος εξ' αρχής έθεσε το θέμα σε υψηλή προτεραιότητα, τόσο στις κατ' ιδίαν συναντήσεις με τον πρωθυπουργό και τον Υπουργό κ. Σκρέκα, όσο και στη δημόσια τοποθέτησή του κατά την επίσκεψη του κ. Μητσότακη με κλιμάκιο υπουργών στην Καρδίτσα για την αντιμετώπιση προβλημάτων από τον «Ιανό».

Για το θέμα αυτό πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης στην οποία παραβρέθηκαν ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος, ο Γενικός Γραμματέας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος κ. Ευθύμιος Μπακογιάννης, ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ κ. Δημήτρης Σκάλκος και ο Γενικός Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής κ. Χρήστος Τριαντόπουλος. Από το Δήμο συμμετείχε και ο Γραμματέας κ. Β. Μπράντζος.

Ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτης Νάνος στην εισήγησή του, ανέδειξε την αναγκαιότητα ένταξης του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα κατά προτεραιότητα στα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια, δεδομένου ότι είναι σε διπλή κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, από τον «Ιανό», αλλά και της σημαντικής κατολίθωσης του οικισμού Αγία Μαρίνα και μέρος της Πεζούλας.

Επίσης ανέλυσε τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου στην Ανάπτυξη, οι περιορισμοί της οποίας δεν επιτρέπουν την αποκατάσταση υποδομών και επιχειρήσεων που καταστράφηκαν από τον «Ιανό». Παρουσίασε παραδείγματα στρεβλώσεων όπου απαγορεύεται η συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων αθλητικών, πολιτιστικών, τουριστικών και περιβαλλοντικών δημοτικών εγκαταστάσεων. Ανέδειξε την ουσιαστική απαγόρευση επενδύσεων σε τουριστικές υποδομές και αξιοποίησης δυνατοτήτων, όπως η δημιουργία αθλητικού - προπονητικού κέντρου στη λίμνη.

Επισημάνε την αναγκαιότητα οριοθέτησης και πολεοδόμησης των οικισμών, με ένταξη εκτάσεων που παραλείφθηκαν από τη ΖΟΕ, με αποτέλεσμα τμήματα οικισμών να είναι εκτός σχεδίου, παρότι τα σπίτια είναι κτισμένα νόμιμα με οικοδομική άδεια. Επίσης ανέδειξε το σημαντικό πρόβλημα που δημιουργήθηκε με τις χρήσεις γης, με αποτέλεσμα σήμερα να μην μπορούν να ενταχθούν σε προγράμματα για νέους κτηνοτρόφους, ακόμα και περιοχές όπως η Ράγια Μορφοβουνίου στα ριζά του κάμπου που δεν έχουν σχέση με την λίμνη Πλαστήρα. Ο κ. Νάνος επισήμανε ότι ο Δήμος έχει διπλό μέτρω: από τη μία να αποκαταστήσει υποδομές που έγιναν από τη δεκαετία του 1970 και εντεύθεν και καταστράφηκαν από τον «Ιανό», από την άλλη να δημιουργήσει συνθήκες οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στον γεωργικό τομέα, τις επιχειρήσεις και τον Τουρισμό, με ανανέωση του τουριστικού προϊόντος της Λίμνης Πλαστήρα, επιχειρώντας άνοιγμα στη διεθνή τουριστική αγορά.

Παρέμβαση στη σύσκεψη έκανε ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Τσιάρας αναφέροντας ότι «Το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο θα αποτελέσει ένα ισχυρό αναπτυξιακό εργαλείο, καθώς σηματοδοτεί την οριοθέτηση των χωριών και των οικισμών του Δήμου και θα δώσει αξία στα ακίνητα της περιοχής, ενώ θα επιτρέψει την υλοποίηση νέων επενδύσεων που έχει ανάγκη ο τόπος. Με τη μελέτη του Ολοκληρωμένου Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου, θα κερδίσουμε ένα μεγάλο στόιχημα προς όφελος της κοινωνίας και της ανάπτυξης της περιοχής».

Ο Γ.Γ. Οικονομικής Πολιτικής κ. Χρήστος Τριαντόπουλος ανέφερε ότι βούληση της κυβέρνησης και του πρωθυπουργού είναι στηρίζει τους πληγέντες Δήμους και να συμβάλει στην αποκατάσταση των υποδομών που θα φέρουν Ανάπτυξη, και ότι ο ίδιος με τις αλληλέλληλες επισκέψεις, έχει προσωπική αντίληψη για τις καταστροφές στη λίμνη Πλαστήρα.

Ο καθηγητής του Πολυτεχνείου και Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλ-

λοντος κ. Ευθύμιος Μπακογιάννης δήλωσε ότι ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα εντάσσεται κατά προτεραιότητα στα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια διότι, εκτός των άλλων, είναι μια περιοχή με υψηλή περιβαλλοντική αξία, η οποία πρέπει να διασφαλιστεί.

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ κ. Δημήτρης Σκάλκος αναφέρθηκε στη χρηματοδότηση της μελέτης των Πολεοδομικών Σχεδίων, καθώς και στις οικονομικές και επενδυτικές ευκαιρίες που έρχονται μέσα από το νέο ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης για τη χώρα και για κάθε περιοχή που έχει την ωριμότητα να διεκδικήσει έργα.

Δήλωσε δήμαρχο Λίμνης Πλαστήρα κ. Παναγιώτη Νάνου:

«Η ένταξη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα στα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια κατά προτεραιότητα, αποτελεί ιστορική για το Μέλλον και την προοπτική των Κοινοτήτων της λίμνης απόφαση. Για πρώτη φορά μετά την επιβολή της ισοπεδωτικής και με πολλές στρεβλώσεις Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου, δημιουργούνται ουσιαστικές συνθήκες για αύξηση της αξίας γης δημοτικών και ιδιωτικών εκτάσεων. Αληθινές ευκαιρίες για επενδύσεις σε υποδομές που θα συνεισφέρουν στην ανανέωση του τουριστικού προϊόντος. Ευκαιρίες για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Αισθάνομαι ιδιαίτερη συγκίνηση και χαρά, διότι οι συστηματικές προσπάθειες που ξεκίνησαμε από την αρχή της θητείας μας, απέδωσαν καρπούς. Λύουμαι με αποφασιστικότητα ένα δυσεπίλυτο μέχρι σήμερα πρόβλημα, το οποίο η περιοχή μοιρολατρικά αποδέχθηκε για 20 χρόνια.

Με την ολοκλήρωση των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων, ξεκινά μια νέα εποχή, όπου η προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος, ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο, συνοδεύεται για πρώτη φορά από την προστασία του Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος και ειδικότερα των δημοτών μας που επιμένουν να ζουν στη λίμνη, να δημιουργούν σε πείσμα των δυσκολιών, ένα μεγάλο μέρος αίρεται πλέον μέσα από την δημιουργία των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων.

Θέλω να ευχαριστήσω δημόσια όλους όσους συνέβαλλαν στην εξέλιξη αυτή, αρχής γενομένης από την κυβέρνηση και τους υπουργούς.

Ιδιαίτερα δε για την καθοριστική συμβολή τους, τους Γενικούς Γραμματείς κ.κ. Χρήστο Τριαντόπουλο, Ευθύμιο Μπακογιάννη, Δημήτρη Σκάλκο και Β. Λοΐζου.

Ξεχωριστά ευχαριστώ τον υπουργό Δικαιοσύνης κ. Κώστα Τσιάρα για την παρέμβασή του στην προώθηση των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων και για το αδιάλειπτο ενδιαφέρον του, όπως και τους βουλευτές Καρδίτσας κ. Ασ. Σκόνδρα και Γ. Κωτσό για την συμπαράσταση στην προώθηση θεμάτων του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Μέσα από συνεργασίες και κοινή προσπάθεια, με γνώμονα μόνο την Πρόοδο και την Ανάπτυξη, ανοίγονται νέοι ορίζοντες για τον Τόπο μας!»

Η 6η ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΣΠΟΡΩΝ στη Λίμνη Πλαστήρα

Μια ενδιαφέρουσα και πολύ σπουδαία δράση πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 22/5/2021 στο Νεοχώρι της Λίμνης Πλαστήρα. Η Ομάδα παραδοσιακών σπόρων «Η ΑΥΛΗ των κηπουρών» μοίρασε δωρεάν 120.000 σπόρους και 12.500 φυτά. Κατά την ημέρα της δράσης έγιναν ενημερωτικές ομιλίες για πολλά και διάφορα θέματα σχετικά με την καλλιέργεια σπόρων.

Η ανοιξιάτικη γιορτή ξεκίνησε στις 9 π.μ. και ολοκληρώθηκε στις 8 μ.μ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση των διοργανωτών: «Τόπος διεξαγωγής, η πανέμορφη Λίμνη Πλαστήρα, ο Δήμος της οποίας αγάγιασε την προσπάθειά και ανέλαβε συνδιοργάνωσή της. Το υπέροχο ξενοδοχείο ΝΑΙΑΔΕΣ Resort & Conference προσφέρθηκε να φιλοξενήσει στον εξωτερικό του χώρο την εκδήλωση, προσφέροντας όλες τις απαραίτητες παροχές. Θα είναι μεγάλη χαρά μας να σας υποδεχτούμε σε αυτό το μαγευτικό περιβάλλον, όπου κατά την διάρκεια της εκδήλωσης θα διανεμηθούν δωρεάν σπόροι και φυτά της ομάδας.»

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΜΕ ΟΥΚΡΑΝΗ ΠΡΟΞΕΝΟ

Συνάντηση γνωριμίας με την πρόξενο της Ουκρανίας στην πρεσβεία της Αθήνας κ. Hanna Tischenko, είχε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρέθηκαν οι δυνατότητες συνεργασίας και διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν σημαντικές προοπτικές. Ο δήμαρχος είπε ότι στόχος

της δημοτικής αρχής είναι να αναδείξει τη λίμνη Πλαστήρα σε προορισμό τουριστών από χώρες που δεν έχουν εμπειρία βουνού. Αναφέρθηκε στα προτερήματα της λίμνης Πλαστήρα, η οποία εκτός της φυσικής ομορφιάς και των δραστηριοτήτων, έχει να παρουσιάσει σημαντικά μοναστήρια δεδωμένου ότι οι Ουκρανοί είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Πρόξενος και δήμαρχος συμφώνησαν να προετοιμάσουν την επίσκεψη του Ουκρανού πρέσβη στη λίμνη Πλαστήρα, καθώς και του Έλληνα - Ουκρανικού Επιμελητηρίου. Τα κύρια θέματα της ατζέντας είναι η συνεργασία σε τουριστικό, μορφωτικό και πολιτιστικό επίπεδο. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα, μετά την επίσκεψη του πρέσβη του Ισραήλ, και την επικείμενη επίσκεψη του Ουκρανού, είναι σε επαφή για ανάλογη πρόσκληση με τη Ρωσική πρεσβεία. Οι επισκέψεις των ξένων πρέσβων εντάσσονται στην προσπάθεια ανάδειξης της λίμνης σε διεθνή τουριστικό προορισμό, μέσα από τη διπλωματική οδό και τις υπηρεσίες Τουρισμού.

ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ

Διαδημοτική συνάντηση πραγματοποιήθηκε στη λίμνη Πλαστήρα, με τους δημάρχους Αγράφων κ. Αλέξη Καρδαμπίκη, Αργιθέας κ. Α. Στεργίου και με οικοδεσπότη τον κ. Παναγιώτη Νάνο και τον αντιδήμαρχο Τουρισμού κ. Απόστολο Θέο. Κύριο θέμα της συνάντησης, η οργάνωση των ορειβατικών μονοπατιών και η διασύνδεση όλων των Αγραφιωτικών χωριών, μέσα από δίκτυα μονοπατιών, με στόχο την ανάπτυξη του ορειβατικού - πεζοπορικού Τουρισμού. Στη σύσκεψη συμμετείχαν το ΔΣ του Ορειβατικού Συλλόγου Καρδίτσας, ο πρόεδρος Ορειβατικού συλλόγου Αγράφων Θωμάς Νταβαρινός, εκπρόσωποι από το Δίκτυο Terra Pindos, με επικεφαλής τον κ. Απόστολο Τσιμπανάκο.

Σε προτεραιότητα τέθηκε το μονοπάτι που ενώνει τις Μονές της Παναγίας, Πελεκητής, Σπηλιάς Αργιθέας και Στάνας Αγράφων. Επίσης αποφασίστηκε η δημιουργία παράλληλου δικτύου μικρότερων πεζοπορικών και ορειβατικών διαδρομών «Στα Βήματα του πατρο-Κοσμά του Αιτωλού», ο οποίος με σημείο εκκίνησης την Αγία Παρασκευή Βραγκιανών, διέτρεξε τον ορεινό όγκο των Αγράφων, μέχρι στη Βόρειο Ηπειρο και τη Μακεδονία, διδάσκοντας την ανάγκη για κτίσιμο σχολείων και την ανάπτυξη της Παιδείας. Μέσα από τα δίκτυα αυτά θα ενωθούν οι τρεις λίμνες των Δήμων, με στόχο την ανάδειξη μοναδικών ιστορικών και θρησκευτικών μνημείων, αλλά και την ανάπτυξη του Ορειβατικού Τουρισμού στις διεθνείς αγορές.

Τα Αγραφα στο σύνολό τους αποτελούν μοναδική για τη χώρα μας ιστορική και περιβαλλοντική οντότητα, με υψηλή αισθητική αξία και περιβαλλοντική καθαρότητα, δεν είναι τυχαίο ότι έχει χαρακτηρισθεί από ειδικούς ως τα «μαλαία της Ελλάδος». Μέσα από τη διαδημοτική συνεργασία και την από κοινού οργάνωση των μονοπατιών, την σήμανση και την διεθνή προβολή, μπορούν να αποτελέσουν ένα μοναδικό προορισμό και να αναπτυχθούν τουριστικά, με πολλαπλά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για τα χωριά και τις τοπικές κοινωνίες. Αποφασίστηκε η από κοινού ανάθεση μελετών, έτσι ώστε έχοντας τη μελετητική ωριμότητα οι δήμοι να διεκδικήσουν ανάλογες πιστώσεις.

Επίσης οι τρεις δήμαρχοι σε κατ' ιδίαν συνάντηση εξέτασαν και άλλα θέματα της διαδημοτικής συνεργασίας:

α) Η προτεραιότητα προστασίας των Αγράφων από τις ανεμογεννήτριες,

β) η αντιμετώπιση των καταστροφών από τον «Ιανό»,

γ) οι ευκαιρίες προώθησης έργων διαδημοτικής σημασίας, τα οποία μπορούν να ενταχθούν στο νέο ΕΣΠΑ 2022 - 2027.

δ) Ο από κοινού συμβολικός εορτασμός των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση.

Αγγραφα 2020

Γενναία στρατηγέ, σε ασπάζομαι αδελφικά.

Ξέρω ότι το γράμμα τούτο φθάνει στα χέρια σου με καθυστέρηση κάπου διακοσίων ετών. Δε νομίζω ότι αξίζει το κόπο να σε απασχολήσω γράφοντας τους λόγους της καθυστέρησης αυτής. Αλλωστε γνωρίζεις πως οι συνθήκες ζωής εδώ πάνω έχουν εντελώς αλλάξει από τότε που έφυγες. Ίσως να σου γράψω γι' αυτά τα πράγματα μια άλλη φορά.

Ξέρεις, είναι τόσα πολλά τα, καλά και τα άσχημα, νέα της πατρίδας μας και των ανθρώπων αυτής που θέλω να σου γράψω αλλά, ειλικρινά σου λέω, δεν ξέρω από πού να αρχίσω και που να καταλήξω. Η απουσία σου τόσα χρόνια δυσκολεύει τα πράγματα πιο πολύ. Εγώ πάντως θα ήθελα να ήσουν κάπου εδώ να σε έβλεπα από κοντά και να σε χαιρόμουν. Αλλά δεν είμαι μόνο εγώ. Πιστεύω πως όλοι οι Έλληνες νιώθουν το ίδιο πράγμα για σένα. Σε σκέπτονται, σ' αγαπάνε και θα ήθελαν και εκείνοι να βρισκόσουν πάλι κοντά τους να σε σφίξουν αδελφικά στην αγκαλιά τους να σε χαρούν. Έχουν πεισθεί πλέον ότι σε χρειάζονται περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Η αναχώρησή σου από την πατρίδα ήταν τόσο απρόσμενη που όλοι εμείς εδώ πάνω δεν μπορούσαμε ποτέ να συνέλθουμε μετά από αυτή την τόσο ξαφνική και συγχρόνως, μαύρη και θλιβερή ημέρα της δικής σου αναχώρησής από την πατρίδα. Θέλω πάντως να ξέρεις ότι όλοι οι Έλληνες κλάψανε γοερά και μαύρισε η ψυχή τους για πολύ καιρό. Θυμάμαι τα όσα εσύ πέρασες και τι αγώνες έκανες όσο καιρό βρισκόσουν εδώ και ο-ποιοδήποτε δεν ξεχνώ όλους εκείνους που τότε σε κατέτρεξαν και προσπάθησαν να σε εξοντώσουν με τον πιο ανήθικο τρόπο. Παρ' όλο που και εκείνοι ήταν Έλληνες, φέρθηκαν χειρότερα και από τον ίδιο τον εχθρό αλλά στο τέλος έλαμψε η αλήθεια.

Τώρα πλέον, δεν αμφισβητεί κανένας τα όσα εσύ πρόσφερες στον απελευθερωτικό αγώνα της πατρίδας μας και αναγνωρίζουν ότι κατέβαλες υπεράνθρωπες προσπάθειες μέχρι εκείνη την τελευταία ημέρα του θανάσιμου τραυματισμού σου. Τι κάθομαι και σου τα γράφω όλα αυτά αφού ξέρω ότι εσύ τα βίωσες προσωπικά και συνεπώς τα γνωρίζεις καλύτερα από κάθε άλλον. Όμως νιώθω ότι είναι πιο αναγκαίο για μένα να σου τα γράψω, έστω και ως υπενθύμιση, πιο πολύ για δική μου εξιλέωση αφού, ως Έλληνας, πρέπει και εγώ να αποδεχθώ, και να μοιραστώ, το μερίδιο της ευθύνης που ανήκει στον καθέναν από εμάς. Το λέω αυτό γιατί, συνολικά, δεν κάναμε όσα έπρεπε να κάνουμε για να αποτρέψουμε εκείνη την άδικη και αντιπατριωτική συμπεριφορά απέναντί σου. Δυστυχώς σε κατέτρεξαν ωσάν να ήσουν ένα ξένο σώμα. Όμως γνωρίζουμε ότι εσύ δεν πτοήθηκες, δεν λυγίσεις, και με τη στάση σου αυτή απέδειξες ποιος είχε δίκιο και ποιος άδικο. Τίμησες τα όπλα σου τον τόπο σου, το πρόσωπό σου και την ίδια την πατρίδα σου. Ελπίζω πως ετούτη η παραδοχή και συγχρόνως εξομολόγηση θα σε κάνει να νιώσεις λίγο καλύτερα και να μην είσαι πλέον πικραμένος και θυμωμένος μαζί μας. Δεν ξέρω αν ωφελεί σε τίποτε να σου πω ότι όσοι στραφίθηκαν τότε εναντίον σου είναι όλοι μετανοιωμένοι και απ' ότι ξέρω θα ήθελαν τώρα να τους συγχωρέσεις.

Τέλος πάντων εγώ, σήμερα, θέλω να σου πω, ακόμα μία φορά, ότι σ' αγαπάμε και μας λείπει πάρα πολύ όλο αυτόν τον καιρό που έφυγες από κοντά μας. Πιο πολύ θα ήθελα να ήσουν κάπου εδώ ψηλά στις βουνοκορυφές των Αγράφων, της Ρούμελης, της Ηπείρου και της Πελοποννήσου. Να έβλεπες από κοντά όλα εκείνα τα γνωστά σου μέρη. Τι να σου πω τώρα στρατηγέ μου! Είναι ορισμένα πράγματα που δεν περιγράφονται με λόγια! Ίσως θα έπρεπε να μπορούσες, από μόνος σου, να πετάξεις στον ελληνικό ουρανό, με κάποιο σύγχρονο μέσο, και να έβλεπες τους Έλληνες από ψηλά πώς άγονται και πώς φέρονται τούτον τον καιρό. Να τους ακούς να θέλουν όλοι να γυρίσεις πίσω στην πατρίδα σου για να σε σφίξουν φιλικά το χέρι και να σου πουν εκείνα τα λόγια που δεν πρόφθασαν, ή δεν θέλησαν, να σου πουν όταν ήσουν ανάμεσα τους. Βέβαια αυτό είναι μάλλον αδύνατο να γίνει τώρα αλλά εγώ τα γράφω όλα αυτά με την ελπίδα να ανοίξει ένας διάυλος επικοινωνίας για τις μεταξύ μας σχέσεις. Να γίνει δηλαδή μια σύνδεση του ενός κόσμου με τον άλλον. Να γνωρίσουμε καλύτερα τον κόσμο που πέρασε και τον κόσμο που ζούμε τώρα. Πιστεύω πως αυτό είναι αναγκαίο να γίνει για να ενωθώ το παρόν με το παρελθόν και να αποτελέσουν μια κοινή και αδιάκοπη ιστορική πορεία που να είναι γνωστή και ενωτική μεταξύ των παλαιότερων και των νεώτερων γενεών όλων των Ελλήνων.

Σε διαβεβαιώνω όμως ότι οι νεώτεροι Έλληνες ξέρουν πλέον πως εσύ υπήρξες ένας από τους λίγους εκείνους ανθρώπους που έζησαν μια τόσο σκληρή και γεμάτη κινδύνους ζωή χωρίς να έχεις καμία συμπαράσταση από κανέναν και από πουθενά. Και σαν να μην έφθαναν όλα αυτά, γνώρισες διώξεις και κατατρεγμούς όχι μόνο από τους εχθρούς, αλλά και από τη μεριά των Ελλήνων που ήθελα να σε βγάλουν από τη μέση. Αναγνωρίζουν επίσης οι Έλληνες ότι εσύ ήσουν ένας από αυτούς που, όχι μόνο

δεν φοβήθηκε αλλά κατέβαλε κάθε προσπάθεια να διώξει τους εχθρούς από τη χώρα. Συνεπώς δεν είναι καθόλου υπερβολή όταν σου γράφω ότι εμείς όλοι έχουμε πολλά ακόμα να διδαχθούμε από σένα και πως οι σημερινοί Έλληνες, από όλα τα μέρη του κόσμου, σε θεωρούν παιδί δικό τους, και μόνο δικό τους. Είμαι σίγουρος ότι θα χαιρόσουν και εσύ αν έβλεπες τους Νεοέλληνες να αφιερώνουν το όνομά σου σε δρόμους και αθλητικά κέντρα των πόλεων τους και να στήνουν δικές σου προτομές και ανδριάντες στις πλατείες, μικρών και μεγάλων πόλεων. Να κάνουν αναφορά στις ηρωικές σου πράξεις και να παρουσιάζουν τα δικά σου χνάρια της δικής σου διαδρομής ως δείγματα προς μίμηση στη ζωή.

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ - Β' ΜΕΡΟΣ

ΕΠΙΜΥΘΙΟ - Β -

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΠΟΥ ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

(Μια απευθείας επικοινωνία σε πρώτο πρόσωπο)

του Αλέξη Γαλανούλη

Σε φαντάζομαι τώρα, καθώς διαβάζεις ετούτες τις γραμμές, να τα σκέπτεσαι όλα αυτά και να λάμπουν τα μάτια σου από χαρά και πιθανόν να χαμογελάς από ικανοποίηση καθώς θα πιάνεις με υπερηφάνεια τα στριφτά μουστάκια σου. Πιστεύω επίσης πως τώρα που τα μαθαίνεις όλα αυτά θα αγαλλιάσει η ψυχή σου και ίσως να μας συγχωρέσεις για αυτά τα λάθη που κάναμε. Βέβαια, μπορεί και να τα έχεις ξανά ακούσει όλα αυτά από άλλες πιο συγχρόνες πηγές αλλά αυτό δεν αλλάζει σε τίποτε και δεν επηρεάζει τους μεταξύ μας δεσμούς. Εγώ πάντως νιώθω ότι ήταν αναγκαίο να σου τα γράψω όλα αυτά γιατί θέλω να ξέρεις πως εμείς όλοι χαιρόμαστε κάθε φορά που αναπολούμε το δικό σου παρελθόν και μαθαίνουμε για τα δικά σου λαμπρά παραδείγματα τόλμης, ευφύας, και ανδρείας που έδειξες όταν ήσουν εδώ στην Ελλάδα, και έτσι τα κρατάμε βαθιά στην καρδιά μας και διδάσκουμε από αυτά - όσο μπορούμε.

Μια άλλη είδηση που θέλω να σου γράψω, τώρα που ανέφερα τη λέξη «Ελλάδα» είναι ότι εδώ πάνω έχουν αρχίσει οι προετοιμασίες για τον εορτασμό των διακοσίων ετών από το ξεκίνημα της ελληνικής Επανάστασης του 21. Δεν ξέρω αν παρακολουθείς καθόλου αυτές τις εξελίξεις από εκεί που βρίσκεται αλλά, όπως σου είπα και παραπάνω, εγώ νιώθω την ανάγκη να σου τα γράψω όλα αυτά και παράλληλα να σου πω ότι η ζήλεια και ο φθόνος συνεχίζουν να αποτελούν την μεγαλύτερη πηγή κακού για τις μεταξύ των ανθρώπων και των λαών διενέξεις. Και είναι αυτές οι διενέξεις οι οποίες, όπως φαίνεται, πηγάζουν από ανθρωπίνες αδυναμίες και ατελείες που οδηγούν στη διευρύνση του χάσματος της επικοινωνίας των ανθρώπων και τις οποίες τις συναντάμε ακόμα και σήμερα όπως ακριβώς τις συναντούσαμε και παλαιότερα.

Αυτό βέβαια δεν εμποδίζει εμάς τους Νεοέλληνες σε τίποτε να νιώθουμε υπερήφανοι και να σε ευγνωμονούμε για ό, τι έκανες για μας όλους μέχρι τη μέρα που έφυγες. Σε ευχαριστούμε για τον πατριωτισμό σου, τους αγώνες, και τις θυσίες που εσύ κατέβαλες υπέρ των ελλήνων και γενικότερα της χώρας που σε γέννησε. Αυτές οι πράξεις σου θα αποτελούν για πάντα ένα λαμπρό παράδειγμα ανιδιοτελούς προσφοράς και ηρωικού πατριωτισμού. Όλα αυτά θα παραμείνουν για μας μια παρακαταθήκη ανεκτίμητης αξίας για πάντα.

Αναγνωρίζουμε ότι ήταν λάθος μεγάλο, εκ μέρους εκείνων των Ελλήνων που αναίτια σε κατηγορήσαν, σε πίκραναν με ψευδείς κατηγορίες και σκοφανίες στήνοντας ένα σαθρό και παράνομο στρατοδικείο (μια παρωδία), για ήδη προδοσία της πατρίδας, και το όλο θέμα έγινε ακόμη πιο γελοίο στήνοντας τη δίκη εντός της Εκκλησίας της Παναγίας μεγαλοβδομαδιάτικα. Αναγνωρίζουμε επίσης ότι θα μπορούσαμε όλοι να είχαμε κάνει καλύτερες πράξεις. Πράξεις εθνικής ενότητας και ομοψυχίας. Θα μπορούσαμε τότε, οι Έλληνες, να σου είχαμε περιβάλει με τα πιο καλά τους αισθημάτα και όχι να σου φερθούν έτσι όπως σου φέρθηκαν. Θα μπορούσαμε ακόμα να έχουμε μετατρέψει την αγάπη μας σε ασπίδα προστασίας για σένα γιατί το αξίζεις. Γιατί γιατί είχες εσύ ανάγκη από εμάς αλλά γιατί αν σε περιβάλαμε τότε με την κατάλληλη στοργή και αγάπη θα είχαμε προστατεύσει τον ίδιο μας τον εαυτό και εσένα μαζί. Αυτό όμως δεν έγινε και τώρα το λάθος εκείνο, δυστυχώς, δεν διορθώνεται. Γι' αυτό και το φέρουμε βαρέως και πληρώνουμε το ανάλογο τίμημα όπως γίνεται πάντα. Μην μας κακίζεις λοιπόν μεγάλη ήρωα και γενναία στρατηγέ. Ελπίζουμε να μας έχεις ήδη συγχωρέσει. Ησουν πάντοτε γενναϊόδωρος και μεγαλόψυχος σε όλες σου τις εκδηλώσεις καθώς μοίραζες πάντα γενναϊόδωρα και ακριβοδίκαια τον πλούτο της καρδιάς και της στρατηγικής σου ευφύας μαζί με τα λάφυρα της τόλμης και της αντρείουσνης σου που αποκόμιζες από τις νίκες σου στα πεδία των μαχών.

Εσύ, καλύτερα από κάθε άλλον, γνωρίζεις τις αρετές και τα μειονεκτήματα των Ελλήνων. Πάντα έτσι ήταν οι Έλληνες. Οι

μεγάλοι και επιφανείς άνδρες πρόσφεραν τιμές και δόξες στο έθνος και στον ελληνικό λαό και αντί να τιμούνται και να δοξάζονται όπως θα ταίριαζε σε εκείνους τους μεγάλους άντρες, τους κατέτρεχαν και τους ποτίζαν με πίκρες και φαρμάκια. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να αναφέρω τίποτε παραπάνω εδώ γιατί ξέρω ότι μια τέτοια αναφορά, μόνο πόνο και θλίψη προκαλεί στις καρδιές όλων μας. Είμαι σίγουρος ότι εσύ τα ξέρεις όλα αυτά γιατί τα έζησες και τα γεύτηκες καλύτερα και περισσότερο από κάθε άλλον.

Όπως σου είπα, και στην αρχή, υπάρχουν και άλλα σημαντικά πράγματα που θέλω να σου γράψω αλλά έρχονται όλα μαζί στο μυαλό μου σε να θέλουν να πάρουν τη

όνειρα, στόχους και προσδοκίες στη ζωή.

Μάθε επίσης πως τα χωριά των βουνών της Ελλάδας και γενικότερα της επαρχίας έχουνε πια ερημώσει. Επαναστάτες και οπλαρχηγοί δεν θα μπορούσαν τώρα να επιβιώσουν, στα μέρη αυτά, για περισσότερο από λίγες μέρες. Οι πόλεις βέβαια έχουνε μεγαλώσει αρκετά αλλά εκεί πλέον αναπτύσσεται κάθε είδος εγκληματικότητα και παρανομία χωρίς κανέναν φραγμό και αίσθημα φιλοτιμίας ή σεβασμού. Η κατάσταση αυτή σε συνδυασμό με την έλλειψη απασχόλησης έχει οδηγήσει τους νέους της Ελλάδας σε μαζική μετανάστευση σε άλλες χώρες φιλικές και μη. Αυτό, όπως καταλαβαίνεις, είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα της σύγχρονης Ελλάδας. Ξέρεις, κανένας σύγχρονος νέος πια δεν θέλει να ασχοληθεί με χειρονακτική εργασία και κυρίως με αγροτική καλλιέργεια και την κτηνοτροφία. Τι να σου πω τώρα, λυπάμαι που σε στεναχωρώ γράφοντας τέτοια καταθλιπτικά νέα αλλά ξέρω πόσο ευαίσθητος ήσουν τότε με τέτοια θέματα και σου τα γράφω για να ξέρεις που βρισκόμαστε. Μπορεί ακόμα εσύ να τα έχεις καλά με το Θεό και να ενημερώνεσαι από αυτόν τακτικά και διεξοδικότερα για οτιδήποτε συμβαίνει στο σύμπαν όλο. Εγώ θέλω απλώς να σου γράψω αυτά που ξέρω γιατί έτσι νιώθω καλύτερα όταν επικοινωνώ μαζί σου με οποιονδήποτε τρόπο. Θέλω να ξέρεις επίσης ότι μας λείπεις, μας λείπεις, όλους πάρα πολύ και όπως σου είπα και παραπάνω σε χρειαζόμαστε όσο ποτέ άλλοτε. Ελπίζω πως σε κάποια φάση, με ή χωρίς παραλλαγή, να μας έρθεις πάλι και είμαι σίγουρος πως αυτή τη φορά όλοι οι Έλληνες θα νιώσουν μεγάλη χαρά να σε δουν ανάμεσά τους να σου σφίξουν το χέρι και να σε αγκαλιάσουν.

Εσύ βέβαια λείπεις από την πατρίδα πολλά χρόνια τώρα αλλά θέλουμε να ξέρεις ότι σε σκεπτόμαστε σ' αγαπάμε και σε μνημονεύουμε παντού και πάντοτε. Στις εθνικές γιορτές μας, στα βιβλία των σχολείων μας και στις συζητήσεις, σου κάνουμε, έχουμε την αίσθηση ότι βρίσκεσαι και συ μαζί μας. Γράφτηκαν, και γράφονται ακόμα, πολλά βιβλία για το όνομά το δικό σου. Να σκεφθείς ότι και εγώ ο ίδιος έγραψα ένα βιβλίο για σένα και έκανα μερικά δημοσιεύματα. Τίποτε το σημαντικό! Πιστεύω απλώς πως εκείνο το βόλι που σε χτύπησε τότε, ύπουλα τω τρόπω, ήταν από χέρια δολερά και άνανδρα. Βέβαια κανείς από τους τότε ισχυρούς του κόσμου και γνώστες της όλης κατάστασης που διαδραματιζόταν στην Ελλάδα τότε δεν είπαν ποτέ στον ελληνικό λαό την αλήθεια. Αυτό θεωρείται ένα σκοτεινό και αδιευκρίνιστο σημείο το οποίο έχει αφήσει μια ανοιχτή πληγή στο κορμί της ιστορίας της Ελλάδας. Σε διαβεβαιώνω στρατηγέ μου ότι όλα αυτά που συνέβησαν στο παρελθόν αποτελούν για μας όλους ένα συνειδησιακό βάρος που προκαλεί πόνο στην ψυχή και στην καρδιά κάθε Έλληνα από τότε που έφυγες απ' τη χώρα. Και, ίσως έχει ενδιαφέρον να ξέρεις ότι όλοι αυτοί οι απλοί Έλληνες σε κρατάνε βαθιά με' στην καρδιά τους και συνειδητά σε έχουν κατατάξει στην ίδια ευθεία με τους επιφανέστερους και ευφυέστερους στρατηγούς που ανέδειξε το ελληνικό έθνος από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας.

Υ.Γ. Εσωκλείστως σου στέλνω αντίγραφα μερικών παλαιών επιστολών και εγγράφων που είχες ανταλλάξει με φίλους, συνεργάτες, συναγωνιστές, και παράγοντες της τότε ελληνικής Δημοσίας Διοίκησης. Ξέρω ότι δεν είναι μόνο αυτές οι επιστολές και τα έγγραφα αλλά υπάρχουν και άλλα πολλά. Εγώ σου στέλνω μόνο αυτά που κατάφερα να εντοπίσω. Αυτές τις επιστολές και τα έγγραφα τα ταξινομήσα χρονολογικά, πρόσθεσα δε, και κάποια δικά μου σχόλια χωρίς να αλλάξω τίποτε από τις αρχικές επιστολές και τα έγγραφα και σου τα στέλνω όλα μαζί για δικό σου λογαριασμό. Να μην μπορεί δηλαδή κανείς να αμφισβητήσει τις σκέψεις σου, τις επιδιώξεις σου, τα οράματά σου και τις ενέργειές σου. Δεν ξέρω αν έκανα καλά ή όχι, αλλά έτσι το σκέφθηκα ότι έπρεπε να κάνω, και αυτό έκανα. Εσύ βέβαια τα ξέρεις όλα αυτά καλύτερα από κάθε άλλον γιατί ήσουν ο αποστολέας ή ο παραλήπτης. Το έκανα αυτό γιατί νομίζω πως χρειαζόμαστε και εμείς οι Έλληνες εδώ πάνω να έχουμε μια σαφέστερη εικόνα του τότε οπλαρχηγού μας, του τότε στρατηγού μας, του τότε αρχιστρατήγου μας ο οποίος αποδείχθηκε ότι έκανε ό, τι ήταν ανθρωπίνως δυνατό να κάνει και τελικά έδωσε και το αίμα του για την ελευθερία της Ελλάδας. Γι' αυτό και νιώθουμε υπερήφανοι και τυχεροί που ήσουν εσύ που πρωτοστάτησες στον καθορισμό της πορείας των Νεοελλήνων και του Ελληνικού Έθνους. Αυτό, για μας, αποτελεί μεγάλη τιμή και υπερηφάνεια. Γι' αυτό και υποκλινόμαστε ευλαβικά μπροστά στη δική σου μνήμη. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να σου γράψω τίποτε άλλο.

Σε χαιρετώ και πάλι μεγάλη, και αξέχαστη, στρατηγέ. Εμείς, οι νεώτεροι Έλληνες, θέλουμε να ξέρεις ότι θα σε κρατάμε στην καρδιά μας, ως ένα λυχνάρι αναμμένο, για να φωτίζει το δρόμο στη ζωή μας για πάντα.

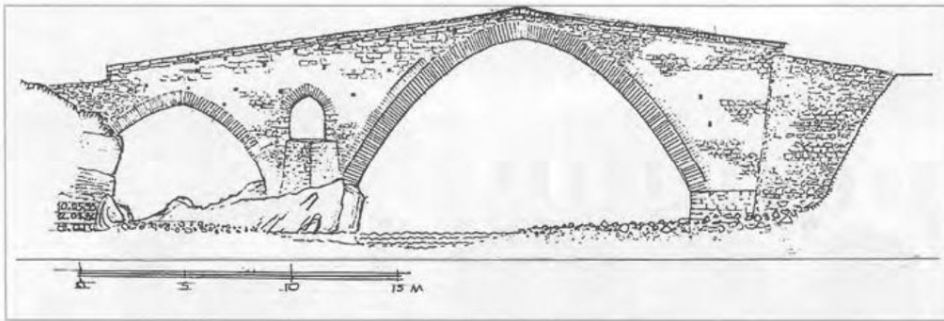
Ο αδερφός σου Έλληνα πολίτης του χθες, του σήμερα και του αύριο.

Στο Δημοτικό σχολείο ενός Ηπειρώτη χωριού, ο δάσκαλος ρωτάει τον μαθητή της Δ' τάξης: - Για πες μας Γιάννη, μήπως ξέρεις ποιος έχτισε τον κόσμο; Κι ο Γιάννης χωρίς την παραμικρή χρονοτριβή και σχεδόν αυτόματα, απάντησε και είπε: - Εμείς οι Ηπειρώτες κύριε. Ο δάσκαλος σάστισε, τα έχασε, άλλη απάντηση περίμενε, ένας ξηροκοντόβηχας τον έπιασε, σε καμιά περίπτωση δεν περίμενε μια τόσο ευφυή απάντηση, από έναν μικρό μαθητή και με πολύ επιδέξιο τρόπο, αλλάξε θέμα. - Και δεν μου λες Γιάννη, τι θα ήθελες να γίνεις όταν μεγαλώσεις, ξαναρώτησε. - Πρωτομάστορας κύριε, να φτιάχνω γεφύρια να περνάει ο κόσμος τα ποτάμια, χωρίς να πνίγεται. Να φτιάχνω σπίτια γερά και άνετα να κατοικούν οι άνθρωποι με σιγουριά και ασφάλεια, χωρίς να κρυνώνουν μέσα στην παγωνιά το χεϊμόνα και χωρίς να ψήνονται απ' τη ζέστη το καλοκαίρι, ούτε να κινδυνεύουν από σεισμούς. Φαίνεται πως ο μικρός είχε πάρει ήδη την απόφασή του ν' ακολουθήσει το επάγγελμα του πατέρα του. Άλλα διαφορετικά ερεθίσματα δεν είχε και εκτός αυτού υπάρχει και η λαϊκή παροιμία που λέει: «Το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει».

Σε όλον τον κόσμο είναι γνωστές οι τεχνικές δεξιότητες, το απαράμιλλο μεράκι, πάνω στη δουλειά τους και κυρίως η ανεξάντλητη υπομονή που έχουν, να δημιουργήσουν, να μεγαλοφυγήσουν και να ριζώσουν πάση θυσία, πάνω σ' αυτόν τον άγονο ορεινό τόπο, οι Ηπειρώτες μάστορες.

Πριν καλά-καλά μπει η Ανοιξη, συγκροτούσαν συνεργεία πετράδων (λιθοξόων) μεταξύ τους, ανάλογα με τη συγγενεία τους, τη φιλία τους κ.λπ. τα οποία ονομάζονταν κ ο υ δ ε ς, από τη λέξη κ ο υ δ α που σημαίνει πέτρα. Τα μέλη αυτής της συγκροτημένης κ ο υ δ α ς ονομάζονταν κ ο υ δ α ρ α ί ο ι ή κ ι ο π ρ ο υ λ ή δ ε ς. Εξυπακούεται ότι τέτοιες κ ο υ δ ε ς υπήρχαν πολλές, χωρίς να έχουν καμιά ιδιαίτερη σχέση μεταξύ τους. Μάλιστα δε σε κάθε κ ο υ δ α, τα μέλη της είχαν ιδιαίτερη μουσικό κώδικα συνεννόησης μεταξύ τους, τα κ ο υ δ α ρ ί τ ι κ α, έτσι ώστε να μη γίνονται αντιληπτοί κατά την μεταξύ τους συνεννόηση στους παραέξω, όπως για παράδειγμα στο αφεντικό, στο οποίο παρείχαν τις υπηρεσίες τους ή ακόμα και σε μέλη άλλης κ ο υ δ α ς. Για παράδειγμα το αφεντικό το έλεγαν μ π α ρ ό ς, τα χρήματα τα έλεγαν κ ρ ά ν α και όταν ήθελαν να μη γίνουν αντιληπτοί από άλλους, έλεγαν μεταξύ τους: - Θα μας τσιλίσουνε... θα μας τσιλίσουνε... δηλαδή θα μας καταλάβουν. - βούζιος, μη ξυφλιάς τουλιζ' ου μπαρός (= σιωπή, μη μιλάς, ακούει το αφεντικό). - καψάλα, ου μουχός ξισέρνι και θα σ'γυαλίω' που ζαμπέβ'ς (= φεύγω, το αφεντικό έρχεται και θα σε δει που κάθεσαι). - η μουχούσα φοράει ντούκο (= η κυρά είναι έγκυος). - η πλικούδα φουράει όρματη (= η κόρη είναι όμορφη). - ο λαγός φ'σάει μέκος (= ο νεαρός είναι βλάκας). Οι κ ο υ δ ε ς έφευγαν την Ανοιξη από το χωριό τους, γυρεύοντας δουλειά σχεδόν σε όλο τον Ελλαδικό χώρο, προκειμένου να εξασφαλίσουν τα προς το ζην, τόσο των ιδίων, όσο και των οικογενειών τους και επέστρεφαν στα σπίτια τους αργά προς το τέλος του Φθινοπώρου. Όταν αναλάμβαναν να κτίσουν εκ θεμελίων μία οικοδομή, έπρεπε να πείσουν οπωσδήποτε τον ιδιοκτήτη της, ότι έπρεπε να θυσιάσει κάποιον ζωντανό στα θεμέλια του κτηρίου, ώστε αυτό να στεριώσει, ενώ ο απώτερος στόχος ήταν να φάνε λίγο κρεατικό, να λιγδώσει το έντερό του, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη σκληρή δουλειά με τις πέτρες. Ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του ιδιοκτήτη, το ζωντανό αυτό θα ήταν: από κάποιο αμνοερίφιο, μέχρι έστω ένας κόκορας. Κι όταν πάλι βρισκόταν προς το τελευταίο στάδιο της ολοκλήρωσης της τοιχοποιίας της οικοδομής, η ευρηματικότητά τους σε κολακείες και χιουμοριστικές ενέργειες, ήταν απερίγραπτες. Έτσι σε κάποια γωνία του κτηρίου (πάνω σε ένα μεγάλο αγκωνάρι) και σε εμφανέστατη θέση, ο πρωτομάστορας, ως μέγας γλύπτης – απαράμιλλος του Πραξιτέλη – φιλοτεχνούσε το «βυζί της σπιτονοικοκυράς» δήθεν. Ισχυρίζονταν ότι τάχα μου-τάχα μου, ότι κάπου του πήρε το μάτι των μαστόρων και επειδή έκριναν ότι ήταν τόσο πολύ όμορφο, θα ήταν άδικο μέχρι και εγκληματικό να μην το αποθανάτισουν. Κι δώσ' του η σπιτονοικοκυρά να κουβαλάει καφέδες και τσίπουρα στα μαστόρια, για να το φτιάξουν όσο πιο τέλει γίνεται, χαμηλομειδιούσα και χαμηλοβλεπούσα, δήθεν από ντροπή, ενώ από μέσα της η χαρά της ήταν απερίγραπτη, όχι για κανέναν άλλο λόγο, αλλά μόνο και μόνο για «να σκάσουν από τη ζήλια

τους» οι γειτόνισσες, βλέποντας το τέλειο βυζί της, απαθανατισμένο στη γωνία του σπιτιού. Τέλος όταν έφταναν περίπου στην ολοκλήρωση της κατασκευής της στέγης, τοποθετούσαν έναν ξύλινο σταυρό στην κορυφή της στέγης και άρχιζαν να μαζεύουν δώρα από όλους τους γείτονες, φίλους και συγγενείς, που έσπευδαν ο καθένας με τον τρόπο του να συνδράμει στην ανέγερση της οικοδομής. Τα χρόνια εκείνα υπήρχε μεγάλη σύμπτωση καλοσύνη και αγάπη ανάμεσα στους ανθρώπους, ειλικρινής, πηγαία και άδολη προσφορά και συμπράταση. Έτσι ο πρωτομάστορας που ήταν πάνω στη στέγη, μαζί με έναν ή δύο βοηθούς τεχνίτες και ένα ακόμα εντόπιο κάτοικο, που ήξερε όλα τα ονοματεπώνυμα των κατοίκων και πληροφορούσε τον πρωτομάστορα για την ταυτότητα του κάθε δωρητή, παίρνοντας το δώρο του κάθε δωρητή, φώναζε δυνατά το όνομα του λέγοντας: έφτασε το δώρο του... ΤΑΔΕ. Μερικές φορές- προκειμένου να κάνει πλάκα και να διασκεδάσει τον κόσμο- ο πληροφοριοδότης της ταυτότητας του δωρητή, αντί να δώσει το πραγματικό ονοματεπώνυμο του δωρητή, έδινε το παρατσούκλι του. Έτσι σε κάποια στιγμή ακούγεται ο πρωτομάστορας να φωνάζει: Εφτασε το δώρο του Αποστόλη Παταρ(ι)ά (επειδή αυτός είχε υπερ-

ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΜΑΣΤΟΡΕΣ

βολικά μεγάλες παλάμες στα χέρια του, χερούκλες), οπότε όλοι έβαλαν αυθόρμητα τα γέλια, καλοκάγαθα και συμπαθέστατα βέβαια. Εμπειροί και άριστοι τεχνίτες καθώς ήταν οι Ηπειρώτες μάστορες, άφησαν στο πέρασμά τους σπουδαία τεχνικά έργα, τα οποία σώζονται στις μέρες μας και προκαλούν τον θαυμασμό του τεχνικού κόσμου, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά μέσα και εργαλεία της εποχής εκείνης και τις σχεδόν ανύπαρκτες επιστημονικές γνώσεις, κατάφεραν να δημιουργήσουν έργα πολύ σοβαρά και έργα πραγματικά κομφοτεχνήματα, όπως τα περίφημα πέτρινα τοξωτά γεφύρια. Έτσι στην κάθε κ ο υ δ α, το κάθε μέλος είχε και το δικό του ρόλο, με τα συγκεκριμένα καθήκοντά του. Ο πρωτομάστορας όμως ήταν ο κορυφαίος όλων, ο ιθύνων νους. Αυτός θα φρόντιζε για τα πάντα, που αφορούσαν το έργο. Για την αμοιβή, για την κατανομή της εργασίας, για την καταλληλότητα των υλικών και την προμήθειά τους, για την επιλογή της θέσης που θα κατασκευαστεί το γεφύρι, ώστε αυτό να γίνει στερεότερο και οικονομικότερο. Συνήθως επιλεγόταν το πιο στενό πλάτος του ποταμού, ώστε με ένα μόνο τόξο να μπορεί να κατασκευαστεί το γεφύρι. Εξυπακούεται ότι για μεγάλα πλάτη ποταμών – ελλείψει μικροτέρου- χρησιμοποιούσαν περισσότερα του ενός τόξα. Ταυτόχρονα θα έπρεπε οι εκατέρωθεν του ποταμού όχθες να διαθέτουν, όσο το δυνατόν πιο βραχώδη πρανή, για την ασφαλή αγκύρωση του τόξου. Το βασικό υλικό ήταν οι πέτρες, που συνήθως αφθονούσαν στην περιοχή. Όσο για το κονίαμα (αφού δεν είχε ακόμα ανακαλυφθεί το τσιμέντο) χρησιμοποιούσαν το κ ο υ ρ α σ ά ν ι. Αυτό ήταν ένα μείγμα από πουζολάνες (ηφαιστιογενείς στάχτες, που προέρχονται από τη Μήλο και τη Νίσυρο), θηραϊκή γη (πέτρωμα πλούσιο σε πυρίτιο και φτωχό σε ασβέστιο, προερχόμενο από τη νησί Θήρα ή Σαντορίνη), τριμμένο κεραμίδι, ασβέστη, χαλαζιακή άμμο και νερό. Πολλές φορές ενισχυόταν από τους τοπικούς τεχνίτες και από τραγόμαλλο, άχυρο και ενίοτε από ασπράδια αυγών, για αύξηση της συνοχής του. Οι πέτρες και ιδιαίτερα αυτές που θα χρησιμοποιούνταν για τον κύριο φορέα του βάρους του γεφυρίου (εσωράχιο του τόξου), θα έπρεπε να είναι ομοιογενείς, απαλλαγμένες από πραγματώσεις και ξένα υλικά, να είναι ικανού όγκου, επιδικένες σε λάξευση και πολύ ανθεκτικές σε θλίψη. (Αφού οι πέτρες του τόξου λειτουργούν θλιβόμενες αμοιβαίως). Η πέτρα είναι ένα πανάρχαιο και φιλότιμο υλικό, ανθεκτικό στη φθορά του χρόνου, διαθέτοντας παράλληλα σαν λιθοδομή μια ελαστικότητα, ικανή να παραλάβει με α-

σφάλεια τυχόν μικροκαθιζήσεις του έργου – χωρίς αυτό να καταστραφεί – ιδιαίτερα από τη διάβρωση του εδάφους, λόγω των υδάτων του ποταμού. Για το λόγο αυτό στα θεμέλια χρησιμοποιούσαν κατά το δυνατό μικρότερους λίθους, αυξάνοντας έτσι την ελαστικότητα της κατασκευής και κατά συνέπεια την απορροφητικότητα των κραδασμών. Εκατέρωθεν του ανοίγματος του κυρίως τόξου, μερικές φορές κατασκεύαζαν μικρότερα ανακουφιστικά ανοίγματα (καμάρες), ιδιαίτερα σε ποτάμια που αναμείνονταν απότομη αύξηση της παροχής τους, λόγω πλημμυρών, με σκοπό να περάσει αρκετή ποσότητα νερών – νερού- μέσα και από αυτά τα ανοίγματα, για την προστασία των βάρων από διάβρωση. Πριν να αρχίσει η κατασκευή του τόξου, κατασκεύαζαν τον ξυλότυπο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε αυτός να είναι όσο το δυνατόν στερεότερος, ικανός να παραλάβει το βάρος των λίθων, συνάμα δε και οικονομικότερος σε ξυλεία. Στη συνέχεια άρχιζαν την κατασκευή του τόξου ταυτόχρονα και από τα δύο άκρα του τόξου-αυτού-, οδεύοντας προς την κορυφή. Μάλιστα ο πρωτομάστορας άλλαζε κάθε τόσο τη θέση εργασίας – τις θέσεις – των βοηθών τεχνιτών, ώστε αν κάποιος απ' τους βοηθούς ήταν καλύτερος ή χειρότερος από κάποιον άλλο,

ρη και κρισιμότερη στιγμή, στη διαδικασία εκτέλεσης και απόδοσης του έργου σε χρήση, ήταν η στιγμή της απομάκρυνσης των ξυλοτύπων (ξεκαλούπωμα). Δεν ήταν λίγες οι φορές κατά τις οποίες στη φάση του ξεκαλούπωματος, το γεφύρι κατέρρεε, είτε γιατί το γεφύρι δεν ξεκαλούπωνόταν με τη σωστή σειρά, είτε λόγω τεχνικών σφαλμάτων κατά την κατασκευή. Η κυριότερη αιτία για την κατάρρευση των τοξωτών γεφυριών, ήταν το γεγονός ότι τα τοξωτά γεφύρια, λόγω ακριβώς του τοξωτού σχήματός τους, παρόλο που τα βασικά φορτία είναι κατακόρυφα (πλην της ανεμοπίεσης), εντούτοις δίνουν και ισχυρές οριζόντιες ωθήσεις, οι οποίες προκύπτουν σαν συνιστώσες, ύστερα από ανάλυση των κατακόρυφων φορτίων, σε κάθετες στην επιφάνεια του τόξου συνιστώσες και οριζόντιες (εφαπτομενικές). Για την αντιμετώπιση αυτών των οριζόντιων συνιστωσών, η λύση ήταν η επαρκής α γ κ υ ρ ω σ η της αρχής και του πέρατος του τόξου του γεφυριού στα βραχώδη πρανή των εκατέρωθεν όχθων του ποταμού, εφόσον υπήρχαν και σε περίπτωση που δεν υπήρχαν, έπρεπε να κατασκευαστεί ικανού μήκους τοίχος αντιστήριξης κόντρα και κατά μήκος του τόξου ως αντιστάθμισμα (αντίβαρο) αυτών των δυνάμεων. Για το λόγο αυτό υπήρχαν τόσα προβλήματα στο ιστορικό γεφύρι της Αρτας, που είναι χτισμένο στην πεδινή περιοχή, όπου οι ποταμοί Αραχθός ή Αρτας. Τις δυνάμεις αυτές, με τις πενήχρες έως ανύπαρκτες θεωρητικές γνώσεις τους, δεν μπορούσαν να υπολογίσουν οι εμπειροτέχνες μάστορες και απέδιδαν την καταστροφή σε αόρατες υπερφυσικές δυνάμεις, σε δράκους και σε κακά πνεύματα, που ήθελαν να τιμωρήσουν τον άνθρωπο, για την επέμβαση του στη φύση, καθώς επίσης και σε ένα σωρό άλλες δεισιδαιμονίες. Έτσι υπάρχουν ιστορικές καταγραφές και παραδόσεις ή θρύλοι για ανθρωποθυσίες, προκειμένου να εξευμενίσουν αυτά τα κακά πνεύματα, όπως η περίπτωση της θεμελίωσης της γυναικάς του πρωτομάστορα, προκειμένου να στεριώσει το γεφύρι της Αρτας. Ο ίδιος στερεότυπος θρύλος αναφέρεται και στη θεμελίωση και άλλων γεφυριών, όπως σ' ένα γεφύρι στην περιοχή της Καπαδοκίας της Μικράς Ασίας λ.χ. όπου αντί να πέσει μέσα στο ποτάμι το δαχτυλίδι του πρωτομάστορα και να κατέβει η γυναικά του να το πάρει, οπότε και τη θεμελιώνουν, πέφτει το σφυρί του πρωτομάστορα που αποτελεί μεγάλη προσβολή για την επιστημοσύνη του και κακό σημάδι για την πορεία του έργου. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία όμως, με την πάροδο του χρόνου, αποκτούσαν μεγάλη εμπειρία, διδασκόμενοι από τα όποια τεχνικά τους λάθη και παραλείψεις, δίνοντάς μας αξιόλογα έργα, που προκαλούν το θαυμασμό ακόμα και σήμερα και για τα οποία έχουν γραφτεί απειράριθμα βιβλία. Οι πιο άξιοι και φημισμένοι μάστορες προέρχονταν απ' τα Μαστοροχώρια (Δήμος του Νομού Ιωαννίνων) και ιδιαίτερα από την Πυρσόγιαννη, που είναι και η έδρα του Δήμου. Κορυφαίος πρωτομάστορας υπήρξε ο Ζώγας Φρόντζος, αγράμματος λαϊκός τεχνίτης από την Πυρσόγιαννη, ο οποίος πιθανολογείται ότι κατασκεύασε το θαυμαστό γεφύρι της Κόνιτσας, το οποίο βρίσκεται στη Ν.Δ. άκρη της πόλης, ακριβώς στη είσοδο της χαράδρας του Αώου ποταμού. Χτίστηκε το 1869, με επιδιορθώσεις λόγω μερικής κατάρρευσης το 1870-71, από συννερίο 50 μαστόρων. Σίγουρο πάντως είναι, ότι ο πρωτομάστορας του γεφυριού της Κόνιτσας, ήταν αυτός που τρία χρόνια νωρίτερα, είχε κτίσει το γεφύρι της Πλάκας. Η κατασκευή του έγινε με δωρεές των κατοίκων της πόλης και κυρίως του τραπεζίτη Ιωαννίνων Ζ. Λούλη, καταγόμενου από την Αετοράχη (Κοθόρτσι) των Καστοχωριών, ο οποίος διέθεσε τα μισά από τα 120.000 γρόσια (πολύ μεγάλο ποσό για την εποχή) που κόστισε η κατασκευή του. Θεωρείται το υψηλότερο μονότοξο γεφύρι των Βαλκανίων. Έχει ανοίγμα τόξου 35,60μ. ενώ το ύψος του φτάνει τα 19,25 μ. Κάτω απ' την καμάρα υπάρχει ένα καμπανάκι, το οποίο όταν φυσάει δυνατός άνεμος χτυπάει, έτσι ώστε να προειδοποιεί τους περαστικούς να μη διαβούν το γεφύρι, γιατί υπάρχει κίνδυνος να πέσουν. Τέτοιοι αξιόλογοι μάστορες άφησαν το αποτύπωμά τους στην τέχνη τους και στην πόλη της Καρδίτσας, όπως είναι για παράδειγμα το κτήριο της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (πέτρινη τράπεζα), πραγματικό παραδοσιακό κομψοτέχνημα. Ο Δήμος Καρδίτσας, τιμώντας τη μνήμη τους, ονόμασε ένα δρόμο «ΟΔΟΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΑΣΤΟΡΩΝ» που βρίσκεται ακριβώς πίσω από το ξενοδοχείο «ΑΡΝΗ».

ΗΛΙΑΣ ΑΝΑΣΤ. ΚΥΡΙΤΣΗΣ

Όπως έχουμε ξαναγράψει, τα παλαιότερα πριν 60-70 χρόνια ασυγκρίτως δυσκολότερης εποχής της σημερινής, που το χωριό μας τότε είχε ακόμα τον πληθυσμό του πλέον των 1.500 ανθρώπων, αγωνιζόμενο χειρωνακτικά και σχεδόν με πρωτόγονα μέσα, προσπαθώντας να επιβιώσει αβοήθητος από το κράτος, όπως άλλωστε όλος ο πληθυσμός της υπαίθρου, στοιχειωδώς και με τεράστιες ελλείψεις κατάφερνε να επιβιώσει και να συντηρήσει το επίσης πολυπληθές ζωικό κεφάλαιο, στο οποίο στηρίζονταν. Από το πρωί έως το βράδυ, οι ενήλικες άνδρες και γυναίκες, αγωνιζόνταν υπερβολικά στις αγροτικές, κτηνοτροφικές, δασικές και λοιπές εργασίες.

Τα μικρά παιδιά εγκαταλείποντο στις υπερήλικες γιαγιάδες (μανιές) και πολλά από τα κάπως μεγαλύτερα, που τελείωναν το Δημοτικό σχολείο, αν δεν διέκοπταν αυτό και νωρίτερα, αναλαμβάναν τη φύλαξη των οικοδότων ζώων, για τη βόσκησις στις κοντινότερες σχετικά περιοχές του χωριού, διότι εκτός από το γουρούνι της κάθε οικογένειας, δεν υπήρχε δυνατότητα να τραφεί στο σταύλο άλλο ζώο το καλοκαίρι. Οι περιορισμένες ζωοτροφές φυλάσσονταν, για να επιζήσουν μ' αυτές τα ζώα, τους βαρείς τότε χειμώνες.

Αφού, όταν κόντευαν να τελειώσουν οι ζωοτροφές, έβγαζαν στο κοινό φύλακα (τσομπάνο) οι οικογένειες τις κατσίκες τους, ακόμα και τις χιονισμένες παγερές ημέρες για βόσκησις, με συνέπειες να αποβάλλουν οι κατσίκες τρώγοντας κρουσταλλιασμένες ξύλινες βέργες στο δάσος και να χάνεται έτσι το έσοδο από το αναμενόμενο κατσίκι και το γάλα της χρονιάς.

Τα νυχτοβόσκια

Για τον ίδιο λόγο διαφύλαξης της πάντα ελλιπούς ζωοτροφής για το χειμώνα, τους επτά μήνες, από Απρίλιο έως και Οκτώβριο, τα μεγάλα ζώα γαϊδαροαλογομούλαρα, παρά την εξοντωτική εργασία τους όλη την ημέρα, το βράδυ τα οδηγούσαμε κυρίως στη Νεβρόπολη για νυχτοβόσκι στις χέρσες περιοχές εκτός της πεδιάδας, όπου σήμερα είναι η λίμνη, τότε αυτή ήταν καλλιεργημένη με καλαμπόκια, φασόλια, τριφύλλια, κολοκύθια κ.λπ..

Στην περιοχή, όμως, αυτή υπήρχε συνεχής υπερβόσκησις από αγέλες, κοπάδια προβάτων και παντός άλλου ζώου, με αποτέλεσμα να προσπαθούν όλη τη νύχτα τα ζώα να βοσκίσουν και το πρωί να επιστρέφουν στην εξοντωτική τους εργασία νηστικά και υποσιτισμένα.

Γι' αυτό πολλές φορές πηγαίναμε για νυχτοβόσκι και στις περιοχές κάτω από το χωριό, κυρίως στον Αγιώρηγη και αλλού, όπου ήταν περισσότερη η ζωοτροφή, γιατί εκεί ήταν ημιαπαγορευμένη περιοχή, δεν επιτρέπονταν κοπάδια ζώων, ως πυκνοκαλλιεργημένη με αμπέλια, περιβόλια, τριφύλλια, κήπους, καλαμπόκια και γίνονταν ζημιές και οι Αγροφύλακες άγρυπνοι συνελάμβαναν τους παραβάτες, κοστολογώντας τη ζημιά για την αποζημίωση του ιδιοκτήτη.

Ήταν όμως βασανιστικότερος και ο υποτιθέμενος ύπνος της νύχτας για τους ανθρώπους στις κάτω από το χωριό περιοχές, διότι εκτός της ξάπλας κατάχαμα σε ανώμαλο έδαφος, που ήταν ίδιο παντού, ήταν και η ζέστη, τα κουνούπια, τα ερπετά (σκαρπείοι, φίδια), αλλά και η εγρήγορση για αποφυγή αγροζημιών κ.λπ. και γι' αυτό πολλοί μακροσκηνούσαμε τα ζώα με την τριχιά στερώντας τα, όμως, τη δυνατότητα καλύτερης και ελεύθερης βόσκησης. Ετσι όμως ζούσαμε τότε και κάθε βράδυ, που γύριζαν από τις εργασίες τους κατάκοποι οι ξωμάχοι αγρότες, έπρεπε ο νοικοκύρης να συνεχίσει και τη νύχτα με το νυκτοβόσκι των ζώων.

Όσοι είχαν παιδιά μεγαλύτερα, αλλά ακόμα και εφήβους, ανέθεταν σ' αυτά αυτή τη δουλειά θεωρούμενη και ως ... εύκολη.

Στην κατηγορία αυτή υπήρξα και εγώ με πολυετή εμπειρία ακόμα από τις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού 1944-1945, που κάθε βράδυ πηγαίναμε στην περιοχή της Αμονίτσας κάτω από τον Νταϊράκα με παρέα τους: Δημήτρη Σακελλαρίου, που έφυγε πρόσφατα, Θωμά Σακελλαρίου και Κυριάκο Σακελλαρίου και τους: Ευάγγελο Γαλανούλη και Ηλία Γάτο, που σαν κοντινός μου γείτονας ήταν και προστατευτικός μαζί μου, αφού δεν μπορούσα μόνος μου να σαμαρώσω το πρωί και το μουλάρι μου.

Αργότερα μετά το 1949 που επιστρέψαμε στο χωριό από την εξορία του χωριού στη Μητρόπολη, κατά τις καλοκαιρινές μου διακοπές από το Γυμνάσιο, πηγαίναμε κυρίως στη Νεβρόπολη με το συνομήλικο Φώτη Γρηγορίου και το κάθε πρωί μόλις ξημέρωνε φτιάχναμε κι ένα φόρτωμα ξύλα και γυρίζαμε στο χωριό. Κάποτε η συντροφιά άλλαζε, διότι το ζώο του ενός έλειπε ή υπήρχε κάποιο κώλυμα.

Από τις φορές που πηγαίναμε τότε προς τα κάτω από το χωριό, περνώντας στο δρόμο από το σπίτι του Γιώργου Κοντοστέργιου (Κωστούλα), που είχαμε και φιλία, μου παρότρυνε να πηγαίνω με το γιό του Χρήστο (Τάκη), μακαρίτη πλέον, που ήταν και αρκετά μικρότερός μου, πάντα στον Αγιώρηγη και έγινε αυτό πολλές φορές.

Μια βραδιά, που είχαμε τα ζώα κάτω από τον Αγιώρηγη, στη θέση Ακλαδές, ξαπλώσαμε σε μία στοκαλαμιά, πάνω από τον αμαξωτό δρόμο κοντά σ' ένα κτίσμα, που υπάρχει σήμερα του Αποστόλη Τσιαντή και έμελλε αυτή η βραδιά να είναι επεισοδιακή.

Τη νύχτα τα δύο μουλάρια του Τάκη απομακρύνθηκαν και μπήκαν σε κάποιο τριφύλλι και ο υπάρχων στην περιοχή Αγροφύλακας Νίκος Τσιαντούλας φώναζε, σφύριζε, αλλά εμείς δεν ακούγαμε, κοιμόμασταν.

Επειδή ήταν και φεγγαράδα εύκολα μας βρήκε κοιμάμενους, γνώρισε τον Τάκη και χωρίς να μας ξυπνήσει, ακούμπησε την γκλίτσα του στο μέτωπο του Τάκη και την πιέζε αλαφρά, ώσπου ο Τάκης ξύπνησε, βλέποντας όρθιο σαν γίγαντα άνθρωπο και το κλιτσόξυλο, σαν στύλο της ΔΕΗ προβάλλονταν στον ουρανό με φεγγαράδα, όπως μετά μου έλεγε.

Ακούω τότε τον Τάκη με εναγώνια σιγανή φωνή να λέει.

Ηλία τι είναι τούτο το πράγμα που βλέπω;

Ξυπώντας κι εγώ αντιλαμβάνομαι την κατάσταση, πετάγομαι όρθιος και φωνάζοντας, τι πράγματα είναι αυτά, αρχίζοντας και ο Αγροφύλακας να μας μαλώνει, οπότε ο Τάκης έτρεξε να συμμαζέψει τα μουλάρια. Επειδή ήταν προχωρημένη η νύχτα ο Αγροφύλακας, αφού ησύχασε, ξάπλωσε πλάι μου, τραβώντας και λίγη κουβέρτα μου, για να ξεκουραστεί. Όταν ο Τάκης συμμαζέψε τα μουλάρια, έρχονταν βρίζοντας τον Αγροφύλακα πολύ άσχημα και προσπαθώντας εγώ να τον σταματήσω, φώναζα δυνατά, σταμάτα μη φωνάζεις μέσα στη νύχτα, ο Τσιαντούλας με σκουντούσε να μη μιλάω. Ο Τάκης δεν κατάλαβε και συνέχιζε πλησιάζοντας, οπότε πετάγομαι όρθιος, καταλαβαίνοντας τα επακόλουθα, αλλά και ο Αγροφύλακας όρθιος άρχισε τις φωνές και το κυνηγητό μέσα στη νύχτα να τρέχουμε όλοι φωνάζοντας, οπότε ο Τάκης, που δεν πιάνονταν βέβαια, φώναξε ...ε ...ρε συννώμη, που να ξέρω εγώ ότι ήσωνα στη θέση μας ξαπλωμένοι; Όσο μπορούσα κι εγώ προσπαθούσα να κατευθύνσω τον Αγροφύλακα λέγοντάς του ότι δεν πρέπει να τα βάζει με μικρό παιδί και τελικά έφυγε εκνευρισμένος απειλώντας μας.

Αυτή ήταν η κατάσταση την εποχή εκείνη για τους μεγάλους και τους νέους ακόμα και για τα παιδιά πολύ σκληρή, διότι ο Τάκης Κωστούλας ήταν τότε κάτω των 15 ετών!

Η δε γνώση πρόνοιας και ευαισθησίας των μεγάλων για ειδική μεταχείριση των νέων εντελώς ανύπαρκτη την εποχή εκείνη, για αποφυγή τυχόν πρόκλησης σοβαρής βλάβης για ασημαντή σχετικά αφορμή αγροζημίας.

Ήμασταν, όμως, από μικροί, λόγω των περιστάσεων, σκληραγωγημένοι και σκληροτράχηλοι και αντέχαμε.

Εμένα προσωπικά αυτή η υποχρέωση μόλις βραδιάζει την ώρα της βόλτας προς τον Νταϊράγα με νεανικές παρέες να πρέπει να εγκαταλείπω το χωριό, μου άφησε σοβαρά και αξέχαστα απωθημένα. Οι καιροί άλλαξαν από τότε προς το καλύτερο, αλλά οι δυσκολίες και τα προβλήματα υπάρχουν πάντα και οι σημερινοί νέοι καλό είναι συγκρίνοντας να λαμβάνουν υπ' όψιν τους, πώς ζούσαν οι παππούδες και πατεράδες τους και να μην απελπίζονται από τις δικές τους σημερινές δυσκολίες και εγκαταλείπουν τον αγώνα τους.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ...

ΤΑ ΠΡΩΤΟΠΑΛΙΚΑΡΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΣΤΟΝ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Γράφει ο Παναγιώτης Τσάβαλος

Αξίζει να θυμόμαστε εκείνους που αγωνίστηκαν στην αντίσταση σαν τους ήρωες του εικοσιένα για να είμαστε εμείς ελεύθεροι. Ξεκινάω από τον πρωτοκαπετάνιο **Κώστα Καφαντάρη (Νικηταρά)** που ήρθε με μια ομάδα ανταρτών στο χωριό, αφού προηγουμένως ήρθε ο καπετάν Γκέκας του ΕΔΕΣ και μας είπαν: Έλληνες, ακολουθείστε τη φωνή των ανταρτών και σταθείτε στο πλευρό τους να αγωνιστούμε όλοι μαζί για τη λευτεριά της Ελλάδας. Και συνεχίζω: **Θωμάς Τουλιάς**, ακόλουθος του Αρη Βελουχιώτη και φρούραρχος του στρατοπέδου των Ιταλών στη Νεραίδα. **Βασίλης Αλεξανδρή**, ένας αρχαίος Έλληνας υπεύθυνος του εφεδρικού ΕΛΑΣ στο χωριό μας. Ελαβε μέρος στη μάχη της Καρδίτσας μαζί με το εφεδρικό ΕΛΑΣ του χωριού μας, ανέβηκε πάνω στη βεράντα της ΑΡΝΗΣ και πέταξε χειροβομβίδα, όμως έπαθε εμπλοκή το πολυβόλο και δεν μπόρεσαν να τον καλύψουν ο **Θ. Καραθάνος** και ο **Γιάννης Κατσιάκας** και έτσι έπεσε νεκρός στη βεράντα από τα πυρά των Γερμανών. Στην ίδια μάχη τραυματίστηκε βαριά και ο **Θύμιος Μανώλης**, ζήτησαν να τον πানে στο νοσοκομείο, αλλά γνωστός ΕΣΑΔΙΤΗΣ του χωριού, που ζητήθηκε να βοηθήσει, τον κατσάδιασε όταν εκείνος του είπε πως ήρθα να πουλήσω ξύλα και έπεσα πάνω στη μάχη. - Εσύ ήρθες να με σκοτώσεις και εγώ θα σε σώσω; Λέγεται πως τον εκτέλεσε ο ίδιος. Άλλοι δύο αρχαίοι Έλληνες, ο καπετάν **Μαυροκορδάτος Θωμάς Κοντοστέργιος**, πατέρας του αγαπημένου μας φίλου Σαραφάρα στο αντάρτικο και ο **Γιάννης Βασιλούλης**, πατέρας του αγαπημένου μας Γιώργου με μεγάλη δράση στον εφεδρικό ΕΛΑΣ, παντού μπροστά, έκανε και πεντέμισι χρόνια φυλακή. **Κατσιάκας Βασίλης**, μεγάλος ηγέτης, δεν ήθελε να ματώσει μύτη, τα δύο άκρα αντίθετα με τον Νικηταρά που ήταν πολύ αστηρός, γι' αυτό φαίνεται πως εκτελέστηκε απ τους αντάρτες, δεν ξέρει κανείς το λόγο. **Κατοίκος Σεραφείμ**, ήταν ο πρώτος που πυροβόλησε τους Ιταλούς όταν έκαψαν το χωριό, τραυματίστηκε ελαφρά και υπέφερε στη φυλακή πολλά χρόνια. **Κατοίκος Γιώργος** οργανωμένος στο εφεδρικό ΕΛΑΣ υπηρέτησε κι αυτός πολλά χρόνια φυλακή. Ο αδελφός του **Μήτσος** αποκεφαλίστηκε από ομάδα της Γόλτσας με αρχηγό τον χωριανό μας λεγόμενο Κασούμα. **Φώτης Κατοίκος, Δ. Σταμογιώργος** και **Γ. Κουτίνος** βασανίστηκαν και εκτελέστηκαν στον εμφύλιο, όπως και ο **Θωμάς Καραθάνος** βασανίστηκε και εκτελέστηκε από την ομάδα Θέου. **Χριστόφορος Πουρδαλής, Νίκος Τσούλας** αυτοκτόνησαν σε ενέδρα στη Ράζια ενώ ο μεγάλος αγωνιστής της αντίστασης **Αριστείδης Πολύζος** παραδόθηκε δικάστηκε και πέθανε στη φυλακή. **Βασιλούλης Δημήτριος** μεγάλη ιστορία στην εθνική αντίσταση. Στον εμφύλιο έφυγε στην Πολωνία, αργότερα ήρθε στην Ελλάδα τον έπιασαν για κατάσκοπο, φυλακίστηκε για πολλά χρόνια, βασανίστηκε και τελικά πέθανε. **Μαστραπός Δημήτριος**, μεγάλος αγωνιστής και ιδεολόγος, πολλά χρόνια φυλακή κι αυτός. **Γιαννάκος Θωμάς** γενικός γραμματέας δικάστηκε ισόβια, γλύτωσε το απόσπασμα ως τραυματίας του Αλβανικού πολέμου, πολλά χρόνια φυλακή και αυτός, με είχε τον πιο καλό φίλο. Ο αδερφός του

Ηλίας Γιαννάκος και ο **Λεωνίδας Ζαρκάδας** πρόσφεραν πολλά στον αγώνα. Αγωνιστές ήταν επίσης ο **Αποστόλης Ζαρκάδας** που σκοτώθηκε κοντά στην Κερασιά. Η οικογένεια **Κ. Γόρδιου** όλοι στον αγώνα. Ο **Δημήτρης Γόρδιος** Αλβανομάχος κατατάχτηκε στον ΕΛΑΣ, εξορίστηκε στην Ικαρία και εκτελέστηκε με διαταγή του χωριανού μας Εσαδίτη για προσωπικούς λόγους. **Αποστόλης Γόρδιος** αγωνιστής αποκεφαλίστηκε και έφεραν το κεφάλι του στο χωριό. **Γόρδιος Θωμάς** αντάρτης του ΕΛΑΣ σκοτώθηκε. **Κατσιάκας Αλέκος** πρόσφερε πολλές υπηρεσίες παντού μπροστά, εξορίστηκε για πολλά χρόνια. Αγωνιστές επίσης **Γιάννης και Παναγιώτης**. Οι αγωνιστές **Αντώνης Κυρίτσης, Γιάννης Κυρίτσης, Θωμάς Βαϊάκος, Χρήστος. Ηλίας Τσάβαλος** στην ΕΤΑ Οικονομικών. **Λάμπρος Κοντοστέργιος**, Αντάρτης του ΕΛΑΣ. **Γιαννάκος Κωνσταντίνος**, βασανίστηκε και εκτελέστηκε, **Γιαννάκος Φώτης** και **Ιωάννης, Μάρκος Ρεφενές, Σεραφείμ Καφεντζής**, στρατοδικείο εις θάνατον, εκτελέστηκαν. **Πλαστήρας Βασίλης** σκοτώθηκε σε μάχη. **Αντώνης Κουτσώνας, Δημήτριος** και **Γιάννης Τσιαντής** οργάνωση. **Ραχωβίτσας Ηλίας, Γρηγορίου Ηλίας** οργάνωση, έλαβε μέρος στο λαϊκό δικαστήριο. **Παπαδούλης Χρήστος** αντάρτης του ΕΛΑΣ, **Γιώργος** εφεδρικό ΕΛΑΣ. **Φώτης Σκούφης**, οργάνωση, εφεδρικό ΕΛΑΣ δικάστηκε εις θάνατον και πήρε χάρη. Οι Επονίτες αιμίνηστος **Δημήτρης Σακελλαρίου** υπεύθυνος της ΕΠΟΝ **Κατοίκος Αριστοτέλης, Τσάβαλος Παναγιώτης, Τσούλας Μάρκος, Παπαδούλης Βασίλειος, Βασιλούλης Γεώργιος, Βασιλούλης Κώστας** σκοτώθηκε στον εμφύλιο και **Βασιλούλης Θωμάς** μετέπειτα αντάρτης, **Καφεντζής Ευάγγελος, Πλαστήρας Δημήτριος, Γιαννάκος Βασίλειος, Γιαννάκος Δημήτριος, Σωτήριος Κυρίτσης**. Εκτός από τους άνδρες είχαμε και γυναίκες στην αντίσταση τις Επονίτισσες: **Βασιλική Γόρδιου, Ελένη Τσούλα, Κοντοστέργιου Ελένη, Αγγαία και Λίτσα Ζαρκάδα, Φανή και Ελένη Γόρδιου, Νίκη Κοντοστέργιου, Σοφία Πίτσαβου, Γκανούρη Ευθυμία και Φωτεινή, Νασιάκου Νίκη**. Τα αετόπουλα επίσης δωδεκάχρονα παιδιά, βοηθούσαν τους αντάρτες με κάθε τρόπο μεταφέροντας κυρίως πληροφορίες με σημειώματα. Τι να πρωτογράψει κανείς, το χωριό μας ήταν πρώτο με πολύ δράση, άλλοι λίγο άλλος πολύ, όλοι πρόσφεραν στον αγώνα. Λέγαμε και αντάρτικα τραγούδια:

Εμπρός ΕΛΑΣ, ΕΛΑΣ, για την Ελλάδα, το δίκιο και τη λευτεριά, σι ακροβουνού και στην κοιλάδα, μετά πολέμου με καρδιά, ένα τραγουδι είν' η πνοή σου καθώς στη μάχη ροβολάς, αντιλαλούν απ τη φωνή σου ΕΛΑΣ, ΕΛΑΣ.

Με το τουφέκι μου στον ώμο σε πόλεις, κάμπους και χωριά, της λευτεριάς ανοίγει ο δρόμος να στρώνω βέργια να περνάς.

Στους κάμπους βροντάει το κανόνι και στα βουνά οι κεραυνοί, αντάρτικο κύμα φυσοκάνει, συντρίμια ο εχθρός θα γενεί.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

	€	
Αλεξανδρή Νίκος - Αθήνα	100	Σκούφης Α. Θωμάς - Καρδίτσα 20
Αντωνάκης Σόλων - Λάρισα	50	Σκούφης Τάσος - Καμ. Βούρλα 50
Βασιλούλης Νίκος - Αθήνα	30	Σταφυλά Ισμήνη - Ελευσίνα 50,
Καλαντζής Απόστολος - Αθήνα	50	<i>εις μνήμην της αδερφής της Μαίρης Γεωργούλα</i>
Καλαντζής Αναστ. Σωτήριος	100	Στεργίου Γεώργιος - Λάρισα 30
Κοντοστέργιος Λ. Ευάγγελος		Τσιαντούλα Ευτυχία - Αθήνα 20
- Καρδίτσα	20	Τσιρογιάννη Αικατερίνη - Αθήνα 20
Κορομπίλης Ιωάννης - Καρδίτσα	150	
Κυριαζής Σπύρος - Ελευσίνα	20	
Κυρίτσης Φώτης - Αθήνα	50	
Λατίνος Φώτης - Αθήνα	200	
Πανταζής Χρ. Αριστείδης - Αθήνα	50	
Πολύζος Απόστολος - Αθήνα	50	
Σανιδάς Νικόλαος - Καρδίτσα	50	

ΠΡΟΣΟΧΗ

Στις καταθέσεις σας στην ALPHA BANK **IBAN GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249** να συμπληρώνετε το όνομά σας ως καταθέτη και ως ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ τον Σύνδεσμο απανταχού Μορφοβουνιωτών.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Η Επιχείρηση του ΕΛΑΣ στην Καρδίτσα 17-7-1944

του Αγαπητού - Κυρίτση Δημήτρη

Βρισκόμαστε στη μέση του καλοκαιριού του 1944. Η Μάχη της Σοδειάς έχει κερδηθεί. Όλος ο Θεσσαλικός λαός μέσα από τις γραμμές του ΕΑΜ - ΕΛΑΣ πολεμά τους Γερμανούς κατακτητές. Ο ΕΛΑΣ ελέγχει όλη την ορεινή περιοχή και το μεγαλύτερο μέρος του κάμπου. Οι Γερμανοί κλείνουν στην πόλη της Καρδίτσας και θα εγκαταλείψουν κάθε προσπάθεια για συγκέντρωση της σοδειάς. Θα εγκαταστήσουν περιμετρικά της πόλης φυλάκια και μέσα στην πόλη θα οχυρώσουν πολύ καλά διάφορα πέτρινα σπίτια.

Το Στρατηγείο του ΕΛΑΣ, για την εξασθένιση περαιτέρω των γερμανικών δυνάμεων, αποφασίζει να χτυπηθούν οι γερμανικές δυνάμεις μέσα στην Καρδίτσα. Στόχος της επίθεσης είναι να εξουδετερωθούν και ανατιναχθούν οι βάσεις του εχθρού, οι αποθήκες πυρομαχικών, να απελευθερωθούν από τις φυλακές τους κρατούμενους αγωνιστές, να εξοντώσουν τους συνεργάτες των Γερμανών και τέλος να παρθούν λάφυρα που ήταν χρήσιμα για τον αγώνα.

Την όλη επιχείρηση ανέλαβε η διοίκηση της 1ης Μεραρχίας του ΕΛΑΣ που ανέθεσε την εκτέλεση της στο 1/38 σύνταγμα Καρδίτσας ενισχυμένο με δυνάμεις του Εφ. ΕΛΑΣ. Ημέρα επίθεσης ορίστηκε η νύχτα της 17 προς 18 Ιουλίου 1944.

Στην επιχείρηση έλαβε μέρος ομάδα Βουνεσιωτών μαχητών του τακτικού και εφεδρικού ΕΛΑΣ Βουνεσιού που διακρίθηκαν κατά την διάρκεια της μάχης. Δυο όμως παλληκάρια του χωριού μας συνελήφθησαν και εκτελέστηκαν ποτίζοντας το δέντρο της λευτεριάς της πατρίδος μας. Ο Ηρωας του Αλβανικού έπους Βασίλης Αλεξανδρής και ο γενναίος εφεδροελασίτης Ευθύμιος Μανώλης.

Την εξέλιξη της μάχης περιγράφει η εφημερίδα «Ρήγας» του Ιουλίου 1947.

Ασυγκράτητη επίθεση ενήργησε ο εθνικός μας στρατός. Το θηρίο χτυπιέται κατά κατακέφαλα στη φωλιά του. Την νύχτα της 17 Ιουλίου 1944 ισχυρές δυνάμεις του ΕΛΑΣ ενήργησαν μεγάλης έκτασης επίθεση κατά της γερμανοκρατούμενης Καρδίτσας. Τα τμήματα που πήραν μέρος σ' αυτή τη σοβαρότατη επιχείρηση ανήκαν στο ηρωικό συγκρότημα της 1 Μεραρχίας, που περισσότερο από ένα μήνα τώρα διεξάγει νικηφόρα την μάχη της σοδειάς στο Θεσσαλικό κάμπο. Ακόμα πήραν μέρος και τμήματα του 1/38 (συντάγματος ευζώνων). Από διάφορες κατευθύνσεις μπήκαν στην πόλη τα τμήματά μας χωρίς να γίνουν αντιληπτά από τον εχθρό. Το σύνθημα δόθηκε στις 9:30 μ.μ. και αρχίζει η επίθεση κατά προκαθορισμένων στόχων. Την ίδια ώρα άλλες δυνάμεις αποσχολούσαν τα γύρω από την πόλη γερμανικά φυλάκια. Η Καρδίτσα συγκλονίζεται ολόκληρη από τον κρότο των εκρήξεων των χειροβομβίδων, των πολυβόλων, των αυτομάτων. Στον σιδηροδρομικό σταθμό, στο κέντρο της πόλης, στις αποθήκες, οι αντάρτες κυριαρχούσαν. Οι Γερμανοί όμως συνέρχονται από την πρώτη σύγκρουση και αντεπιτίθενται. Η Μάχη τότε μαινεται. Όλα τα τμήματα των ανταρτών στους στόχους τους. Τα τμήματα καταστροφών τινάζουν στον αέρα εγκαταστάσεις. Άλλα τμήματα του ΕΛΑΣ χτυπούν τους Γερμανικούς στρατωνισμούς μέσα στην καρδιά της πόλης (Ξενοδοχείο Αρνη, Νέα Αγορά) καθώς και σπίτια Ραλικών και εσαδατιών. Τα τμήματα αυτά έδειξαν αφάνταστο ηρωισμό. Χαρακτηριστικό του επιθετικού πνεύματος των μαχητών μας η περίπτωση εφεδροελασίτη Βουνεσιώτη που πήδηξε σε θάλαμο Γερμανών μονάχος. Ιδιαίτερα

διακρίθηκαν στην μάχη για τον απaráμιλλο ηρωισμό και αυτοθυσία τους οι αρχηγοί των τμημάτων Φόντας και Ξάνθος, οι ομαδάρχες Κατσιάκας και Ν. Φεραίος, οι αντάρτες Καστάνης, Μανούφας, Μαφάνης και Θεολόγης. Οι Γερμανοί σε αντίποινα εκτέλεσαν 10 κρατούμενους πατριώτες.

Την περιγραφή της συμμετοχής του Εφεδρικού ΕΛΑΣ Βουνεσιού στην επιχείρηση αλλά και την σύλληψη και εκτέλεση του ήρωα Β. Αλεξανδρής κάνει ο Σωκράτης Τουλιάς, που συμμετείχε σ' αυτή.

Το πρωί της 17 Ιουλίου 1944 ήρθε στο καφενείο μου στο Βουνεσί ένας αντάρτης του ΕΛΑΣ από την Μ. Κορώνης και ζήτησε να συναντήσει τον Β. Αλεξανδρή που ήταν υπεύθυνος της οργάνωσης εφ. ΕΛΑΣ του χωριού. Εκείνη την ημέρα ο Αλεξανδρής έσκαβε να ισοπεδώσει ένα οικόπεδο στη θέση Σκάλες, για να κατασκευάσει καινούργιο σπίτι, σκόπευε να παντρευτεί. Εστειλα κάποιον και τον φώναξε. Εφτασε σε λίγα λεπτά.

Μας ζητούν να πάμε στην Κορώνη του είπα, δείχνοντας τον συναγωνιστή αντάρτη.

Αμέσως κινητοποιήθηκε και σε λίγη ώρα είχαν συγκεντρωθεί στο Δημοτικό Σχολείο 17 εφεδροελασίτες του χωριού (Β. Αλεξανδρής, Γιάννης Κατσιάκας, Ευθύμιος Μανώλης, Ηλίας Νάνος, Αριστείδης Πολύζος, Γεώργιος Παπαδούλης, Κωσταρέλος Μήτσος, Βάιος Γόρδιος, Φώτιος Σκούφης, Σωκράτης Τουλιάς, Θωμάς Καραθάνος, Χριστόφορος Πουρδαλής, Βασίλης Κατσιάκας, κ.α.)

Βασίλης Αλεξανδρής

Πήραμε όσα όπλα είχαμε και μέσω Μεσσηνικόλα φτάσαμε στο Μοναστήρι της Κορώνης το απογευματάκι. Εκεί βρήκαμε πολλούς μόνιμους και εφεδρικούς αντάρτες από άλλες περιοχές. Την ομάδα μας ήρθε και καλωσόρισε ένας αξιωματικός ο οποίος έδωσε εντολή να μας δώσουν καραβάνες για να φάμε. Θυμάμαι ότι φάγαμε φασόλια μαυρομάτικα.

Αργά το απόγευμα δόθηκε εντολή, όλοι οι αντάρτες να φύγουμε από το μοναστήρι της Κορώνης και να κατέβουμε στο Παλιόκαστρο στη θέση Πλατάνια που βρίσκεται στην είσοδο του χωριού.

Εκεί για πρώτη φορά ένας αξιωματικός μας εξήγησε ότι πρόκειται να γίνει από τον ΕΛΑΣ επιχείρηση - κρούση ενάντια των Γερμανών στην Καρδίτσα.

Μέσα σε κλίμα πατριωτικού ενθουσιασμού αρχίσαμε το τραγούδι λες και βρισκόμασταν σε πανηγύρι. Θυμάμαι τον μακαρίτη Θύμιο Μανώλη να φοράει ένα ζευγάρι τσαρούχια και να χορεύει ασταμάτητα.

Οι υπεύθυνοι της επιχείρησης μας χώρισαν σε ομάδες και μας όρισαν ένα οδηγό που θα μας πήγαινε σε συγκεκριμένο σημείο

μέσα στην Καρδίτσα. Τις τελικές οδηγίες για την δράση μας θα τις παίρναμε στο σημείο που θα πηγαίναμε.

Τη δική μου ομάδα αποτελούσαν οι Βασίλης Αλεξανδρής, Θωμάς Καραθάνος, Γιάννης Κατσιάκας, Ηλίας Νάνος (Λέων), εγώ και δύο άλλοι αντάρτες που δεν γνώριζα.

Όταν άρχισε να σουρουπώνει παίρνοντας μεγάλες προφυλάξεις ξεκινήσαμε από το Παλιόκαστρο για την Καρδίτσα.

Ο οδηγός μας μετέφερε σε κάποιο πέτρινο σπίτι ιδιοκτησίας ενός καταστηματούχου της Καρδίτσας ονόματι Σταύρου που βρισκόταν απέναντι από το νοσοκομείο. Το σπίτι αυτό το είχαν επιτάξει οι Γερμανοί και το είχαν μετατρέψει σε επιτελείο. Εκεί όταν φτάσαμε ήρθε ένας αξιωματικός του ΕΛΑΣ και μας υπέδειξε να στήσουμε το οπλοπολυβόλο, που είχε ο Θ. Καραθάνος με τον Γιάννη Κατσιάκ, ακριβώς απέναντι από την είσοδο του σπιτιού.

Αφού μας έδωσε οδηγίες για τον τρόπο και την ώρα της επίθεσης, έφυγε.

Εγώ με τον Ηλία Νάνο και τους άλλους δύο αντάρτες ακροβολιστήκαμε γύρω από το σπίτι. Ο Αλεξανδρής ανέλαβε να κάνει επίθεση με χειροβομβίδες στο Γερμανικό επιτελείο.

Την καθορισμένη ώρα ο Β. Αλεξανδρής μας άφησε το ατομικό του όπλο και έχοντας κρεμασμένο από το λαιμό ένα ταγάρι με επτά χειροβομβίδες ΜΙΛΣ πήδηξε την μάντρα του σπιτιού και βρέθηκε στον κήπο. Με προσοχή να μη τον αντιληφθούν οι Γερμανοί ανέβηκε στη βεράντα του πρώτου ορόφου άνοιξε την πόρτα και πέταξε μέσα 4 χειροβομβίδες οι οποίες έσκασαν σχεδόν αμέσως.

Ο Κατσιάκας με τον Καραθάνο προσάφησαν να τον καλύψουν με πυρά για να του δώσουν την ευκαιρία να διαφύγει. Όμως το οπλοπολυβόλο έπαθε εμπλοκή και δεν μπόρεσαν να τον καλύψουν. Ο Αλεξανδρής πήδηξε από την βεράντα του σπιτιού στον κήπο και για να αποφύγει τους Γερμανούς που άρχισαν εν τω μεταξύ να βγαίνουν από την πόρτα του ισόγειου, έφυγε προς το πίσω μέρος του κήπου όπου βρισκονταν τα μαγειρεία και προσπάθησε να ανέβει τη μάντρα για να βγει στο δρόμο. Δυστυχώς όμως οι Γερμανοί τη στιγμή που προσπαθούσε να ανέβει τα κάγκελα της μάντρας, τον συνέλαβαν.

Με την έκρηξη των χειροβομβίδων που έριξε ο Αλεξανδρής, ξεκίνησε η μάχη του ΕΛΑΣ στην Καρδίτσα. Ριπές αυτομάτων ακουγόταν από παντού, εκρήξεις χειροβομβίδων και ανατινάξεις κτιρίων. Χαλασμός κόσμου.

Η ομάδα μας συμπύχθηκε και οπισθοχωρώντας προς την περιοχή της Αγ. Παρασκευής βάζαμε ενάντια των Γερμανών που είχαν βγει στο δρόμο και μας ρίχνανε ακατάπαυστα. Μετά από δύο ώρες μάχης περίπου βγήκαμε από την Καρδίτσα και μαζί με άλλους αντάρτες που συναντήσαμε επιστρέψαμε στο χωριό.

Μετά από λίγες ημέρες οι Γερμανοί εκτέλεσαν τον Αλεξανδρή μαζί με τον Θύμιο Μανώλη.

Ο Αλεξανδρής ήταν λεβέντης, μεγάλος πατριώτης. Με το αίμα του πότισε το δέντρο της λευτεριάς.

Ο Θύμιος Μανώλης ήταν σε άλλη ομάδα δεν ήταν στη δική μας. Από αντάρτες της ομάδος του μάθαμε αργότερα, ότι όταν άρχισε η επίθεση και γινόταν χαλασμός, τραυματίστηκε σοβαρά στο πόδι του, κρύφτηκε στην αλαταποθήκη, που βρισκόταν κοντά στα σπίτια του Χατζηνίκου, τον βρήκαν οι Γερμανοί μετά από προδοσία, τον συνέλαβαν και τον εκτέλεσαν μαζί με τον Αλεξανδρή.

ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΚΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Πολλά έχουν γραφεί για τον αγώνα του 21 και τους αγωνιστές ακόμα και τη μορφή του δηλαδή αν ήταν εθνικός, απελευθερωτικός, κοινωνικός ή όλα μαζί. Αλλά ας εξετάσουμε με λεπτομέρεια το νόημα της λέξεως ελευθερία. Για μένα ελευθερία είναι η διεκδίκηση του καθενός των δικαιωμάτων του, χωρίς να θέτει σε αμφισβήτηση αυτά των διπλανών του. Είναι η δυνατότητα εξωτερική των αισθημάτων και των σκέψεως ενός ατόμου, δίνοντας τα ίδια περιθώρια δράσης και στους συνανθρώπους του. Τούτη δεν σχετίζεται απόλυτα μόνο με την πολιτική. Όμως υπήρξε και υπάρχει απόλυτη ελευθερία: «Απόλυτη ελευθερία άκρα δουλεία», τόνιζαν οι αρχαίοι φιλόσοφοι που ελπίζω όλοι μας λίγο ή πολύ ότι τους έχουμε ως πρότυπα κι όχι μόνο ως μέσο να δίνουμε βάρος, τσιτάροντάς και μόνο, στα όποια γραφόμενά μας. Απαραίτητο εφόδιο προς τούτο και το πιο κοφτερό όπλο για την κατάκτηση της ελευθερίας σκέψης και δράσης είναι η γνώση.

Ο Γερμανός φιλόσοφος Κάντ (Kant) ορίζει την ελευθερία ως την απελευθέρωση από το υπάρχον πολιτικό και κοινωνικό κατεστημένο, το πολιτικοκοινωνικό σύστημα, (Αιτία / Δράση / Αρχές) κάτι που ισχύει στη φύση. Αποτελεί λοιπόν μύθος η έννοια ελευθερία και πόση αληθοφάνεια κρύβει τούτος ανά τους αιώνες; Είμαστε λοιπόν ελεύθεροι σήμερα να δημιουργούμε, να μυθοποιούμε καταστάσεις και γεγονότα που παρελθόντος; Οι μύθοι δημιουργούνται ανά τους αιώνες αγαπητοί μου από εμάς τους ίδιους τους ανθρώπους και εξυπηρετούν τις ανάγκες μας και συνάμα συνειδητά ή ασυνειδητά τις υπάρχουσες κοινωνικές αναγκαιότητες. Τούτες μπορεί να είναι υλικές, πνευματικές, κοινωνικές ή και θρησκευτικές. Το ποσοστό αλήθειας που εμπεριέχει λοιπόν ο μύθος δεν είναι και τόσο σημαντικό, γιατί δεν αποτελεί την ιστορία. Όπως και τα δημοτικά τραγούδια, τα οποία δημιουργήθηκαν μέσα στο χρόνο, αναπλάστηκαν και μεταφέρθηκαν στις μορφές που τα γνωρίζουμε μέχρι των ημερών μας.

Κανένας δεν ζητάει αποδείξεις για να χορέψει το αν ο λεβέντης που υμνεί το τραγούδι χόρεψε, ήταν πράγματι λεβέντης κι αν τα αλώνια ήταν μαρμαρένια. Ουσιαστικό είναι να εξυπηρετούν αυτά τα λαϊκά δημιουργήματα το χρόνο, τον τόπο και τους ανθρώπους του, να μεταφέρουν μηνύματα από το όποιο παρελθόν, να τα προσαρμόζουν στο παρόν και να δίνουν ουσιαστικά εναύσματα για το μέλλον. Να κάνουν εν πρώτης τον τόπο γνωστό, με παράπλευρες θετικές επιπτώσεις, την μελλοντική τόνωση του πληθυσμιακού στοιχείου, την ανόρθωση της οικονομίας, την προστασία και την αναγέννηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, την προστασία της φύσης, την καλύτερευση των συνθηκών ζωής κ.λπ. Οι ρίζες των μύθων απλώνονται πολύ βαθιά κι αρχίζουν συνήθως με τις διηγήσεις παλαιότερων μελών της τοπικής κοινωνίας, τα οποία χαιρούν γενικότερης αναγνώρισης αν και σε ορισμένες πολιτικές και κοινωνικές τους απόψεις δεν ταυτίζονται με όλα τα μέλη της απόλυτα. Πρόσφατο παράδειγμα οι παροιματικές εκφράσεις στο κοινοβούλιο του Φλωράκη Χαρίλαου π.χ..

Τέτοιες μορφές ήταν κι οι προεπαναστατικές μορφές, οι μορφές της Επανάστασης και αυτές της εθνικής Αντίστασης αργότερα.

Μια των επιφανών μορφών του Μορφοβουνίου, ο Δημητράκης ο Μαστραπάς, τον οποίο έζησα ο ίδιος προσωπικά και μάλιστα όταν μου διδόνταν τα ορθογραφικά μου λάθη, κάτι που έμαθε ο ίδιος στην εξορία, ον ανρθόγραφος, όσο να μαζευτούν κι οι άλλοι της οργάνωσης στο σπίτι μας και να κάνουν γραφείο στον καλό οντά της Μήτρανας, της γιαγιάς μου. Τώρα τι φανταζόμουν εγώ με τη λέξη γραφείο τότε, δεν είναι του παρόντος, πάντως όχι αυτό που πράγματι ήταν.

Από αυτόν λοιπόν άκουσα για πρώτη φορά για τον Καραϊσκάκη και για τα κατατόπια του στο Μορφοβούνι, μεταξύ αυτών και για το στεφάνι, ως ιδιαίτερο τοπίο διαφεντέματος προς τον Θεσσαλικό κάμπο. Μου ανέφερε κι άλλες τοποθεσίες του χωριού, που η μορφή τους άλλαξε με την πάροδο του χρόνου, των καιρικών κι ανθρωπίνων επεμβάσεων, που έρχονταν σε επαφή με τον Ηρωα. Του τα μολόγησε ο πατέρας του κι αυτοονού ο παππούς του.

Δεν έχω λοιπόν κανένα λόγο και κανένα δικαίωμα κι ούτε καμία απόδειξη να καταρρίψω αυτές τις διηγήσεις, αν και πιθανόν να μην ανταποκρίνονται 100% στην απόλυτη, στην ιστορική αλήθεια. Αρα παίρνω σοβαρά τις μυθικές διηγήσεις του αείμνηστου Δημητράκη, και με βάση αυτές δημιουργώ, πλάθω ως ζωντανό όν και τμήμα της σημερινής κοινωνίας ασταμάτητα, γιατί κι η ελληνική παράδοση βρθεί από τέτοιες διηγήσεις οι οποίες πέρασαν μέσα από τη δικαιοδοσία του μύθου σήμερα σε μας.

Οι μύθοι δημιουργούνται λοιπόν από τους ανθρώπους και δεν θα σταματήσουν να δημιουργούνται και στις μέρες μας, αλλά και στο μέλλον. Δεν υπάρχει περιοχή και κοινωνική ομάδα, λαός, στον πλανήτη χωρίς μύθους, όλοι οι άνθρωποι πλάθουν η αναμορφώνουν υπάρχουσες ιστορίες με αρκετή ή ελάχιστη αληθοφάνεια. Κοινωνίες που έπαψαν να αναπλάθουν και να προσαρμόζουν μύθους στο όποιο παρόν πεθαίνουν. Ανθρωποι που δεν ονειρεύονται για τον εαυτό τους και τον τόπο τους είναι δυστυχισμένοι. Το ουσιαστικό είναι να εξυπηρετούν τούτοι οι μύθοι το κοινωνικό καλό, την γνωστοποίηση της περιοχής, την κοινωνική συνοχή, το σεβασμό έναντι των ανθρώπων και την ανάπτυξη του τόπου. Τέτοιον μύθοι σχετίζονται με γεωγραφικούς προσδιορισμούς, π.χ. Άγιος Κωνσταντίνος, χωρίς ίχνος εκκλησίας και γιατί όχι στεφάνι, καραούλι είναι έτσι κι αλλιώς, των επαναστατών, μεταξύ αυτών και του επιφανέστατου τέκνου της ευρύτερης περιοχής μας του Καραϊσκάκη, κατά την μαρτυρία που σας προανέφερα.

Η αρνητική συζήτηση πάνω στο θέμα δεν αποσκοπεί πιστεύω σε τίποτε άλλο από μια ξερή κι ανίερη τοποθέτηση που μόνο τον τόπο μας βλάπτει και σίγουρα δεν είναι σε θέση να εμποδίσει την αναγκαία ανάπλαση των διηγήσεων των προπατόρων μας σε ένα μοντέρνο μύθο, κάτι που βγαίνει αναπόφευκτα προς το συμφέρον των Αγράφων και της περιοχής μας ιδιαίτερα. Καλό θα ήταν κι επιτακτικά αναγκαίο να βάσουμε μπροστά το συμφέρον του κοινού λίγο πιο μπροστά από την προσωπική ή την κομματική μας προβολή ή όπως λέγαμε στα παιχνίδια μας, μια μύτη απ' το παπούτσι, τον εαυτούλη μας πιο πίσω. Όσο για τα σύμβολα, δεν θα εξοστρακίσω εγώ κι ούτε κανένας δημοκράτης από εμάς πιστεύω τον τσάμικο, γιατί τον χόρεψαν οι συνεργάτες των κατακτητών, οι λεγόμενοι ταγματσοφάλιτες δωσίλογοι. «Για το όνομα του θεού» κι ως μην είμαι και τόσο θεοτικός!

Καλό καλοκαίρι σε όλους.
Καλαντζής Δημήτριος
Βερολίνο

Τί Πάσχα κι εφέτος... Μέσα στο γενικότερο καταθλιπτικό κλίμα των περιορισμών λόγω της πανδημίας, μεγάλο μέρος των συγχωριανών μας είχε επιπλέον και προσωπικές λύπες να διαχειρισθεί, ένεκα της απώλειας αγαπημένων τους προσώπων. Στον απίστευτο για ένα χωριό αριθμό απωλειών των 32 νεκρών της περσινής περιόδου, ήρθαν να προστεθούν και εκείνες των αρχών της φετινής χρονιάς ξεπερνώντας έτσι τις 40. Τι Πάσχα να κάνει έτσι και τι αρνί να σουβλίσει... Ο πόνος της οικογένειάς μας από την απώλεια της αγαπημένης μας Λίτσας είναι μεγάλος, όπως μεγάλος είναι και ο πόνος των Λατινικών και Κατοικιών από τη διπλή απώλεια των αξέχαστων Κλητίας και Θωμά ή της οικογένειάς του νεότερου απ' όλους Θωμά Τσιτσιπά, του αγαπημένου συμμαθητή μου στο δημοτικό Βασίλη Γούλα και τώσαν άλλων φίλων και συγχωριανών. Οι νεκροί μας όμως δεν πεθαίνουν όταν ζουν στη μνήμη μας και τους κουβαλάμε μαζί μας. Στα μάτια εκείνων που άφησαν πίσω τους, παιδιών και εγγονιών, αντικρίζουμε τους αγαπημένους μας που έφυγαν. Του χρόνου ευχόμαστε τα καλύτερα για όλους.

Η φοβερή πανδημία που μας ταλαιπώρησε και εξακολουθεί να μας ταλαιπώνει, αφήνει πίσω της και ένα θετικό αποτύπωμα. Μας κληρονομεί την ψηφιακή επέκταση στις δημόσιες υπηρεσίες κάνοντας τη ζωή μας ευκολότερη, αλλά και την εμπέδωση της εμπιστοσύνης στους θεσμούς. Γιατί αν εξαίρεσουμε μια ισχυρή μειοψηφία αρνητών της πραγματικότητας, η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών εμπιστεύθηκε τους θεσμούς, την επιστημονική κοινότητα, δηλαδή τους επαίοντες, εκείνους που λόγω θέσεως και επιστημονικής κατάρτισης είναι ταγμένοι να προστατεύουν την υγεία μας και να πειθαρχήσουν στα μέτρα προστασίας και τους εμβολιασμούς. Με τον τρόπο αυτόν θα βγούμε από τη μέγερη του κορωνοϊού και θα επανέλθουμε στην κανονικότητα, κόντρα σε όσους πιστεύουν πως συνωμότησε το σύμπαν για να κάνει τη ζωή μας δύσκολη.

Κεραυνοί κατά Ερντογάν. Οι λόγιοι εμπνευστές της επανάστασης του '21 διακήρυξαν πως αγωνίζονται για την ελευθερία και τα ατομικά δικαιώματα ενάντια στην τυραννία και βαρβαρότητα που αντιπροσώπευε το μεσαιωνικό οθωμανικό μοντέλο διακυβέρνησης. Απέναντι στην απολυταρχία και βαρβαρότητα του ανατολικού κόσμου, αντέτασαν το νέο όραμα του ανατέλλοντος δυτικού κόσμου των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης και του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού.

Η διακήρυξη αυτή δυστυχώς ισχύει και σήμερα 200 χρόνια μετά. Το τι ακριβώς πρόσφερε η Οθωμανική Αυτοκρατορία και ο «Τούρκος» στα Βαλκάνια, στη Μεσόγειο, τη Μέση Ανατολή και την Ευρώπη, μας το λέει ο Τουρκο-Γερμανός ιστορικός και κοινωνιολόγος Taner Akcam.

«Στη Βαλκανική Χερσόνησο, με κάθε

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ ΤΟΥ ΝΤΑΗΡΑΓΑ

του Γ. Βασιλούλη - gvasiloulis@gmail.com

θήςμα του, ο Τούρκος έχει ποδοπατήσει τα προϊόντα χιλιάδων ετών πολιτισμού. Οπου ο Τούρκος βλέπει ένα δέντρο, το κόβει. Οι Τούρκοι έχουν εξαλείψει τους πολιτισμούς σε κάθε στροφή και δεν έχουν διατηρήσει εκείνα τα πράγματα που έχουν κατακτήσει. Δεν ήταν καθόλου λαοί πολιτισμού με μια έννοια και δεν κατάφεραν να οικοδομήσουν ένα οικοδόμημα στα πολιτιστικά θεμέλια που έχουν καταλάβει. Τα μέρη όπου ο Οθωμανός έχει πατήσει το πόδι του δεν άνθισαν, τα μέρη όπου ο Τούρκος έχει πατήσει έχουν μαραθεί και πεθάνει».

Ακόμη αξίζει να αναφερθούμε και στην πρόσφατη δήλωση του υιού Νετανιάχου, που παραδίδει μαθήματα ιστορίας στον Εντοργάν μέσω του διαδικτύου.

«Δεν είστε γηγενείς στην Ανατολία, ήρθατε από την Κεντρική Ασία και διαπράξατε γενοκτονία εις βάρος του τοπικού ελληνικού χριστιανικού πληθυσμού. Η Ινσταμπούλ είναι στην πραγματικότητα η Κωνσταντινούπολη την οποία καταλάβατε παράνομα. Κατέχετε παράνομα τη Βόρεια Κύπρο, τη Βόρεια Συρία και το Κουρδιστάν. Η Τουρκία ιδρύθηκε πάνω σε μια γενοκτονία Ελλήνων χριστιανών».

Δυστυχώς η σημερινή Τουρκία δεν δείχνει να έχει πάρει τα δέοντα διδάγματα από την ιστορία. Παρόλο που ζούμε τον 21ο αιώνα, η νοοτροπία της Τουρκίας είναι ακόμα εκείνη του 1453, όταν κατέλαβε την Κωνσταντινούπολη. Και με κάθε ευκαιρία ο λατρευτός μας νεοσουλτάνος γείτονας, δηλώνει ζηλωτής του οθωμανικού μοντέλου διακυβέρνησης αλλά και επεκτατισμού.

Οδός στρατηγού Νικολάου Πλαστήρα

Τον Πλαστήρα οι έλληνες τον λάτρευαν ως στρατιωτικό, ως ήρωα των Βαλκανικών πολέμων και του Μικρασιατικού Μετώπου. Τον ηγέτη που έτρωγε στην καρβάνια με τους στρατιώτες του και έσωσε χιλιάδες Μικρασιatics κατά την οπισθοχώρηση, που έσωσε την τιμή του στρατού με την επανάσταση. Τις φορές εκείνες που κυβέρνησε τη χώρα το έκανε όταν του ζητήθηκε από ανάγκη, επειδή οι πολιτικοί ήταν ανίκανοι. Για το λόγο αυτό σε όλες τις πόλεις της χώρας όπου υπάρχουν δρόμοι και πλατείες με το όνομά του αναφέρεται ως στρατηγός και όχι πρωθυπουργός. Είναι πλέον καιρός και στην ιδιαίτερη πατρίδα του, το Μορφοβούνι, να μνημονεύεται ως στρατηγός και όχι ως οδός πρωθυπουργού Νικολάου Πλαστήρα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ

Ο ΑΕΙΘΑΛΗΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

Σ' ένα τελευταίο πρωινό τηλεφώνημα άκουσα απ' την άλλη πλευρά τον Βασίλη Μπρακατσούλα να μου λέει: «**Διαβάσω Γιώργο για δεύτερη φορά τη Δεκαετία της Φωτιάς και το απολαμβάνω**».

Μεγάλη τιμή για έναν άσημο ερασιτέχνη συγγραφέα τα επαινετικά λόγια ενός Μπρακατσούλα. Γιατί πρόκειται για έναν καταξιωμένο συγγραφέα 20.000 σελίδων που αποτυπώνονται σε 14 νομικά συγγράμματα, βασικά βοηθήματα του συνόλου των Ελλήνων δικηγόρων, αλλά και της Ευρωπαϊκής νομικής βιβλιοθήκης, καθώς και σε 10 βιβλία ιστορικού και φιλοσοφικού περιεχομένου. Με την ευκαιρία της πρόσφατης αυτής συνομιλίας μας, αισθάνθηκα την ανάγκη να καταθέσω δυο λόγια για τον σπουδαίο αυτόν συντοπίτη αγωνιστή, πολιτικό και συγγραφέα Βασίλη Μπρακατσούλα.

Στην ανθρώπινη φύση λειτουργεί ο κανόνας όσο μεγαλώνει ο άνθρωπος και περνούν τα χρόνια να αυξάνεται η κρίση και να μειώνεται η μνήμη του. Ο Μπρακατσούλας τον έσπασε αυτόν τον κανόνα. Στα παραπάνω συγγραφικά του επιτεύγματα, σήμερα σε ηλικία 92 ετών, προετοιμάζει να προσθέσει δύο ακόμη έργα που περιμένουν να εκτυπωθούν. 1. **Μελετήματα και βιώματα της εξορίας και της φυλακής και 2. Η Φιλοσοφική σκέψη του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Συγκλίσεις και αποκλίσεις.**

Γεννημένος στα Κανάλια τον Φλεβάρη 1929, τελείωσε το Γυμνάσιο στο Φανάρι και σπούδασε αυτοσυντηρούμενος εργαζόμενος στη Νομική Αθηνών. Από πολύ μικρός εντάχθηκε στο αριστερό νεολαϊστικό κίνημα και διακρίθηκε ως στέλεχος στους αγώνες των φοιτητών, αφού δώχτηκε πολλές φορές για τη δράση του. Τη στρατιωτική του θητεία εκπλήρωσε στη Μακρόνησο υπό καθεστώς πειθαρχικής διαβίωσης, όπου βασανίστηκε και νοσηλεύτηκε στο 4ο1 Σ.Ν.Α. Ως δικηγόρος άσκησε το επάγγελμα αρχικά στην Καρδίτσα από το 1954 και αργότερα από το 1970 στην Αθήνα στον Αρειό Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επί χρόνια υπερασπίστηκε αφιλοκερδώς διωκόμενους πολίτες που αγωνίζονταν για τις ιδέες και τα δικαιώματά τους. Εκλέχτηκε βουλευτής της Ε.Δ.Α. το 1958 σε ηλικία 29 ετών, ως ο νεότερος βουλευτής του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Αργότερα επίσης ως βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. άλλες τέσσερις φορές (1989, 1989, 1990, 1993). Διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής

Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, καθώς και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ακόμη υπήρξε Νομάρχης Μαγνησίας (1982-84) και στη συνέχεια επίσης Νομάρχης Ιωαννίνων (1984-86). Διετέλεσε Περιφερειάρχης Ν. Αιγαίου καθώς και Γ. Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1996-2000). Υπήρξε Πρόεδρος των Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και ήδη είναι μέλος του τριμελούς Προεδρείου του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Γερμανικών Αποζημιώσεων. Ως βουλευτής της Ε.Δ.Α. διώχτηκε και τραυματίστηκε από παρακρατικούς στην Πλατεία Συντάγματος στις 15/5/1961 και στις 15/10/1961 στο χωριό Αχλαδιά δέχτηκε επίθεση με πέτρες στο κεφάλι, υπέστη εγκεφαλική διάσειση και νοσηλεύτηκε στην ιδιωτική κλινική Χαρίτου στην Καρδίτσα. Κατά το εκλογικό πραξικόπημα του 1961 σχεδιάστηκαν εναντίον του άλλες τρεις δολοφονικές επιθέσεις. Αγωνίστηκε εναντίον της χούντας των συνταγματαρχών, φυλακίστηκε και εξορίστηκε για τρία χρόνια στη Γυάρο και στο Παρθέν της Λέρου. Για τους δημοκρατικούς αγώνες του τιμήθηκε με μετάλλια από την Πολιτεία. Υπήρξε συνεργάτης σε θέματα πολιτικού, ιστορικού και λογοτεχνικού περιεχομένου διαφόρων εφημερίδων και περιοδικών, επίσης εκδότης για πολλά χρόνια της εβδομαδιαίας εφημερίδας «Η Φωνή της Καρδίτσας». Για την πνευματική του προσφορά στη χώρα και το συγγραφικό του έργο τιμήθηκε επίσης κατά καιρούς από την πολιτική και πνευματική ηγεσία του τόπου. Με τις παραπάνω ιδιότητές του έλαβε μέρος σε διεθνή συνέδρια και ταξίδεψε σε Ευρώπη, Αμερική, Κούβα, Κύπρο, Τουρκία, Ισραήλ, Κίνα, Αφρική. Σε τιμητική εκδήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας πριν 3 χρόνια που παραβρέθηκα και ο ίδιος, ακούστηκαν πολλά επαινετικά λόγια από πολιτικούς διαφόρων παρατάξεων καθώς και ανθρώπων του πνεύματος.

Ο Βασίλης Μπρακατσούλας είναι λάτρης του χωριού μας, διατηρεί φιλικές σχέσεις με αρκετούς Βουνεσιώτες και είναι τακτικός συνδρομητής της **Μορφοβουνιώτικης Φωνής**. Προσωπικά νιώθω τυχερός που με τιμά με τη φιλία του και μου δίνει την ευκαιρία μέσα από τις προσωπικές μας συζητήσεις να εμπλουτίσω τις γνώσεις και ανθρώπων του πνεύματος.

Αγαπητέ Βασίλη να είσαι όπως σήμερα πάντα υγιής και να ξεπεράσεις τα 100.

Προβλήματα διανομής

Ζητούμε συγγνώμη από τους συνδρομητές μας του Βόλου. Όλοι μας γνωρίζουμε την άθλια κατάσταση των ΕΛΤΑ. Αυτό όμως που συμβαίνει στα ταχυδρομεία του Βόλου δεν έχει προηγουμένως. Ενώ οι εφημερίδες στάλθηκαν από την Αθήνα στις 15 Απριλίου δεν τις παρέλαβαν ακόμη οι συνδρομητές μας του Βόλου. Στείλαμε υπόμνημα διαμαρτυρίας στα κεντρικά, να δούμε πως θα λυθεί το πρόβλημα.

Μορφοβουνιώτικη ΦΩΝΗ

Η εφημερίδα είναι δική σας!
 Στείλτε μας τα νέα σας, τις απόψεις σας, τις παρατηρήσεις σας στο morfouni@yahoo.gr ή στη σελίδα μας στο Facebook ως τις 10 Σεπτεμβρίου 2021, ώστε να δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

ΜΟΝΟΤΕΧΝΗ
 • ΜΟΝΩΣΕΙΣ • ΣΤΕΓΑΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
 • ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ
 • ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΑΡΑΤΣΩΝ • ΑΦΡΟΜΠΕΤΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 ΤΗΛ.: 210 7704369 - ΚΙΝ.: 6937 805 626
 ΕΛΛΑΣ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 76

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ
 Αποστολής Δ. Καπερώνης
 Μεσενοικίτικα λουκάνικα με πράσο
 Τμήλου και Γρηγορίου Ε' 74
 Βύρωνα
 Τηλ.: 210 76 66 375
 Οικ.: 210 76 59 336 & 210 76 61 713

ΑΝΤΩΝΗΣ Φ. ΚΥΡΙΤΣΗΣ
 Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
 Ενοταρίου Πίσσα 83 - έξοδος Μετρό
 Νέου Κόσμου, Αθήνα 210 9019102

Κωνσταντίνος Κοντοστέργιος Δικηγόρος
 Γ. Σταύρου 6 (4ος οροφ.)
 105 59 ΑΘΗΝΑ
 Τηλ.: 210 32 14 641
 Κιν.: 6972 095 634

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΥΤΣΩΝΑΣ ΓΕΩΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
 Πτυχιούχος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πρώην ΑΣΟΕΕ)
 Θάσου 10, Ανθούσα, 6974796739

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠ. ΒΡΟΝΤΟΣ
 Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
 Γραφείο Αθηνών: Ακαδημίας 33, β' όροφος, τηλ. 210-3634134
 Γραφείο Καρδίτσας: Πλαστήρα 12, τηλ. 24410-41255
 Κινητό: 6972422002
 website: www.vrodosandreas.gr

Φαρμακείο ΚΟΡΟΜΠΙΛΗ Ι. ΒΑΣΙΛΙΚΗ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
 ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
 ΤΗΛ.: 24410 22103

Λατίνος Φώτης
 χειρουργός οδοντίατρος
 Βυζαντινών Αυτοκρατόρων 11
 1423 Νέα Ιωνία (Σταθμός Περισσού)
 210 2581 771
 6974 307 559
 210 2581 751
fotislatinos@gmail.com

Αλεξανδρής Νικόλαος
 MASTER IN FINANCE, UNIVERSITY OF LUND
 Ασφαλιστικός & Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος
 Τ: 210.202.2936
 E: nikos81@gmail.com
 Ελ Αλαμίν 52, Νέα Ιωνία

ΑΝΘΟΚΗΠΙΑ ΑΦΟΙ ΣΚΟΥΦΗ
 Τηλ.: 6974 077589, 6978 775083, 24280 97228
 Κάτω Λεχώνια Μαγνησίας
 e-mail: fotiskoufis@hotmail.com